Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner.

An hei brauch ech déi klassesch Fro jo wuel net ze stellen.

Domat si mer um Enn vun eisen Aarbechte fir de Mëtteg ukomm. Ech soen Iech Merci a ginn Iech Rendez-vous muer de Mëtten um zwou Auer.

(Fin de la séance publique à 18.29 heures)

SÉANCE 41

MERCREDI, 13 JUIN 2018

Présidence: M. Mars Di Bartolomeo, Président • Mme Simone Beissel, Vice-Présidente

Sommaire

1. Ouverture de la séance publique

- *M. Mars Di Bartolomeo, Président*

2. 7206 - Projet de loi portant modification

1° du Code de la sécurité sociale;

2° de la loi modifiée du 6 février 2009 portant organisation de l'enseignement fondamental;

3° de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental;

4° de la loi modifiée du 18 mars 2013 relative aux traitements de données à caractère personnel concernant les élèves;

5° de la loi modifiée du 30 juillet 2015 portant création d'un Institut de formation de l'Éducation nationale;

6° de la loi du 29 juin 2017 portant modification 1. de la loi modifiée du 6 février 2009 portant organisation de l'enseignement fondamental; 2. de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental; 3. de la loi modifiée du 7 octobre 1993 ayant pour objet a) la création d'un Service de coordination de la recherche et de l'innovation pédagogiques et technologiques; b) la création d'un «Centre de gestion informatique de l'éducation»; c) l'institution d'un Conseil scientifique; 4. de la loi modifiée du 9 décembre 2005 déterminant les conditions et modalités de nomination de certains fonctionnaires occupant des fonctions dirigeantes dans les administrations et services de l'État; 5. de la loi modifiée du 13 juillet 2006 portant réorganisation du centre de psychologie et d'orientation scolaires (CPOS); 6. de la loi du 6 février 2009 relative à l'obligation scolaire; 7. de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État; 8. de la loi du 30 juillet 2015 portant création d'un Institut de formation de l'Éducation nationale

- *Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse: M. Lex Delles*
- *Discussion générale: Mme Martine Hansen, M. Gilles Baum, M. Georges Engel, Mme Josée Lorsché, M. Fernand Kartheiser (interventions de M. le Président, Mme Nancy Arendt et M. Gast Gibéryen), M. Marc Baum*
- *Prise de position du Gouvernement: M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse (interventions de Mme Martine Hansen)*
- *Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel*

3. 7240 - Projet de loi portant création d'un lycée à Mondorf-les-Bains et modification

1° de la loi du 22 juillet 2008 portant création d'un lycée à Junglinster;

2° de loi modifiée du 13 juin 2013 portant création d'un lycée à Clervaux;

3° de loi modifiée du 26 février 2016 portant création d'une école internationale publique à Differdange;

4° de la loi du 15 décembre 2017 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2018

- *Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse: M. Lex Delles*
- *Discussion générale: Mme Françoise Hetto-Gaasch, M. Gilles Baum, Mme Tess Burton, Mme Josée Lorsché, M. Fernand Kartheiser*
- *Prise de position du Gouvernement: M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse*
- *Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel*

4. 7132 - Projet de loi ayant pour objet l'organisation de l'Université du Luxembourg

- *Rapport de la Commission de l'Enseignement supérieur, de la Recherche, des Médias, des Communications et de l'Espace: M. André Bauler*
- *Discussion générale: Mme Martine Hansen, Mme Simone Beissel, Mme Taina Bofferding (intervention de Mme Octavie Modert), Mme Sam Tanson, M. Roy Reding, M. Marc Baum, M. Franz Fayot, M. Alexander Krieps*
- *Prise de position du Gouvernement: M. Marc Hansen, Ministre délégué à l'Enseignement supérieur et à la Recherche*
- *Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel*

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Claude Meisch et M. Marc Hansen, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.02 heures)

1. Ouverture de la séance publique

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Gudde Mëtteg, ech maachen heimat d'Sëtzung op. An ech mengen, ech kann direkt dem Rapporteur vum Gesetz 7206, dem Lex Delles, d'Wuert ginn, deen eis de Projet iwwert d'Neierunge beim Rekrutement vun Enseignanten am Fondamental wäert maachen. Här Delles, Dir hutt d'Wuert.

2. 7206 - Projet de loi portant modification

1° du Code de la sécurité sociale;

2° de la loi modifiée du 6 février 2009 portant organisation de l'enseignement fondamental;

3° de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental;

4° de la loi modifiée du 18 mars 2013 relative aux traitements de données à caractère personnel concernant les élèves;

5° de la loi modifiée du 30 juillet 2015 portant création d'un Institut de formation de l'Éducation nationale;

6° de la loi du 29 juin 2017 portant modification 1. de la loi modifiée du 6 février 2009 portant organisation de l'enseignement fondamental; 2. de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental; 3. de la loi modifiée du 7 octobre 1993 ayant pour objet a) la création d'un Service de coordination de la recherche et de l'innovation pédagogiques et technologiques; b) la création d'un «Centre de gestion informatique de l'éducation»; c) l'institution d'un Conseil scientifique; 4. de la loi modifiée du 9 décembre 2005 déterminant les conditions et modalités de nomination de certains fonctionnaires occupant des fonctions dirigeantes dans les administrations et services de l'État; 5. de la loi modifiée du 13 juillet 2006 portant réorganisation du centre de psychologie et d'orientation scolaires (CPOS); 6. de la loi du 6 février 2009 relative à l'obligation scolaire; 7. de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État; 8. de la loi du 30 juillet 2015 portant création d'un Institut de formation de l'Éducation nationale

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse

M. Lex Delles *(DP), rapporteur.*- Merci villmools, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, de Projet de loi 7206 sollt am Fong just e puer punktuell Änderunge vu Gesetzestexter virhuelen. D'Änderunge sollte virun allem op d'Reform vum Inspektorat, also der Aféierung vun de regionalen Direktiounen am Fondamental zréckgoen. Aner Modifikatioune sollten deem oft ugeschwatenen Accord tëschent dem Educatiounsministère an dem SNE Rechnung droen. Wann do näischt derbäikomm wier, da wier ech elo scho bal fäerdeg mat mengem Rapport.

(Hilarité)

Et ass awer Gott sei Dank nach ganz vill derbäikomm, näämlech eng ganz Rëtsch Pisten, déi den Educatiounsminister an Zesummenaarbecht mam SNE ausgeschafft huet, fir den Defi vum Rekrutementsmangel am Fondamental unzegoen an an de Grëff ze kréien. Een Defi, dee sech scho säit Jorzéngten ugedeit huet, mä dee bis elo nach net richteg an definitiv an de Grëff geholl ginn ass.

Dir Dammen an Dir Hären, ech géif da mat deene Mesuren ufänken, déi dësem Projet de loi hire Stempel opdrécken. Wéi ech scho virdrun ugedeit hunn, ginn dës Mesuren op en Accord zréck, deen den Educatiounsminister an de Syndicat national des enseignants, den SNE, zesumme fonnt hunn. Derbäi steet virun allem d'Attraktivitéit vum Beruff an d'Qualitéit vum Enseignement a vun de Schüler am Mëttelpunkt.

Den Hiewel gëtt u sech bei dräi konkrete Punkten ugesat: beim Accès zum Concours, beim Concours selwer a bei der Dauer vum Stage.

Fänke mer mam Accès zum Concours un! Do war et bis elo esou, datt ee just konnt de Concours matschreiwen, wann een een Diplom hat, fir an alle Cyclen ze enseignéieren, also vum Cycle 1 bis de Cycle 4 oder, wéi et fréier geheescht huet, vun der Spillschoul bis d'sechst Schouljoer.

Falls een also zum Beispill ee Bachelor fir d'Éducation préscolaire hat, huet een nach e Passerellesjoer missen am Ausland drunhänken, fir dann och kënnen am Enseignement primaire ze ënnerriichten an domat zum Concours zougelooss ze ginn. Déi Konditioun gëtt elo ofgeschaaft.

De Concours gëtt dofir gewëssermoossen an zwee gespléckt. Et ginn zwou Optiounen agefouert: eng Optioun C1, fir de Cycle 1 also, an eng Optioun Cycle 2 bis 4 fir de Rescht. D'Enseignanten, déi deemno eng Qualifikatioun fir den C1 hunn, kënne sech dem Concours stellen, andeems se sech fir d'Optioun C1 aschreiwen. Dat nämlecht gëllt fir d'Diploméiert aus dem C2 bis C4; déi kënne sech da fir déi aner Optioun aschreiwen.

D'Enseignanten, déi een Ofschloss hunn, fir am ganze Fondamental kënnen ze enseignéieren, vum Cycle 1 bis de Cycle 4, kënne sech selbstverständlech eraussichen, fir wéi eng vun deenen zwou Optioune se sech aschreiwen.

Une voix.- Très bien!

M. Lex Delles *(DP), rapporteur.*- Et gëtt awer och nach eng weider Méiglechkeet agefouert. Falls een Enseignant zum Beispill am Ausland studéiert hat an do - entre guillemets - „just" en Ofschloss fir de Préscolaire hätt, an awer wéilt am ganze Fondamental enseignéieren, da kann hien déi Formatioun elo wärend dem Schouljoer beim IFEN nohuelen.

Et muss een also net méi e ganzt Passerellesjoer am Ausland maachen, mä et kann een eng Formatioun en cours d'emploi nohuelen. Déi fënnt innerhalb vun engem Schouljoer statt an huet e Volumen vun 216 Stonnen.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech kommen zum zweete Punkt oder besser gesot zu enger weiderer Dier, déi opgemaach gëtt, fir sech eventuell eng Kéier kënnen dem Concours ze stellen. Bis elo war deen näämlech just Bacheloren en sciences de l'éducation virenthalen. Dës Dier gëtt awer elo an Zukunft net opgerappt, mä just e Stéckelche weider opgemaach.

Et geet elo ëm déi vill thematiséiert Quereinsteiger, Bacheloren, déi en Ofschloss an engem

Fach hunn, dat mat den Ziler vun der Éducation nationale iwwereneestëmmt. Ech wëll awer direkt virausschécken, datt d'Dier just opgemaach gëtt, falls sech net genuch Kandidaten iwwert den normale Wee mellen, falls also déi ausgeschriwwe Plazen net kënnen all besat gi vu brevetéiertem Léierpersonal. Et geet also nom Prinzip: „Esou mann wéi méiglech, mä esou vill wéi néideg!"

An deem Fall - an nëmmen nach an deem Fall! -, gëtt eng extra Rekrutementskommissioun convoquéiert, déi den Dossier vun esou Kandidaten analyséiert. Och dës Bachelore mussen natierlech eng pädagogesch Formatioun beim IFEN nohuelen, éier se sech dann nom erfollegräichen Ofschloss vun dëse prakteschen an theoretesche Coursë fir de Concours kënnen aschreiwen.

An der Educatiounskommissioun gouf iwwerdeems entscheet, fir dësen neie Mechanismus mat de Quereinsteiger op eng Dauer vu fënnef Joer ze limitéieren. Duerno - also bis 2023 - muss een da weider kucken, ob een heirunner festhält oder net.

Ech komme schonn zum drëtten a leschte Punkt; dee betrëfft de Stage. Och dee gëtt elo zugonschte vu ville jonken Enseignanten adaptéiert. Huet een näämlech wärend senger Studienzäit vu véier Joer scho mindestens 20 Woche Stage gemaach, da kritt een ee Joer guttgeschriwwen. De Stage gëtt deemno vun dräi op zwee Joer verkierzt.

Wa mir zum Beispill e Student vun der Uni.lu huelen, dee mécht wärend senger véierjäreger Ausbildung méi wéi drësseg Woche Stage. Him seng Stagezäit gëtt also op zwee Joer verkierzt.

Et war ugangs u sech ugeduecht, datt d'Formatioun vum Enseignant dann ëmmer sechs Joer sollt hunn, entweder véier Joer Uni mat zwee Joer Stage oder dräi Joer Formatioun an dräi Joer Stage; also ëmmer sechs Joer.

De Statsrot huet allerdéngs gemengt, dat kéint problematesch si fir déi Stagiairen, déi elo schonn am Stage dra sinn an déi eventuell en drëtt Joer Stage missten untrieden. Hien huet zwar keng Opposition formelle ausgeschwat, mä huet awer virgeschloen, eng temporär Derogatioun an d'Gesetz ze schreiwen. Deem ass d'Kommissioun och nokomm, esou datt d'nächst Joer jiddwer Stagiaire, deen elo am zweete Joer Stage ass, keen drëtt Joer maache muss.

Här President, d'Efforte vun der Regierung droen hir éischt Friichten. Mat 201 frësch diplomëierten Enseignantë stelle sech 2018 méi wéi duebel esou vill Kandidaten dem Concours wéi nach am Joer virdrun; 2017 waren et där näämlech nëmmen 91. Am Ganzen hu sech fir dëst Joer 239 Kandidaten ageschriwwen; d'lescht Joer waren et der just 168. Et erkennt een also eng däitlech Hausse.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech kommen dann zum zweeten Deel vum Rapport, also deen iwwert déi aner kleng Adaptatiounen, déi dëse Projet de loi nach mat sech bréngt.

Esou wéi et am Accord tëschent dem Educatiounsministère an dem SNE virgesi war, kréien d'Schoulen nach zwou Stonnen an hire Contingent derbäi, fir de Schoulentwécklungsplang, de sougenannte Plan de développement d'établissement scolaire - oder kuerz PDS -, auszeschaffen.

Doriwwer eraus gëtt awer och d'Tâche vun den Enseignanten aus dem Cycle 1 adaptéiert, falls dat an den eenzelne Schoule fir sënnvoll empfonnt gëtt. Viru kuerzem gouf et jo do schonn eng Adaptatioun. D'Enseignanten aus dem Cycle 1 krute manner Stonnen am Kader vum Appui pédagogique ze leeschten an dofir méi Stonnen, fir am Interêt vun de Schüler an der Schoul ze schaffen, notamment 18 Stonnen, fir de Programm vun der méisproocheger Fréiförderung ze preparéieren.

D'Gesamttâche ass allerdéngs onveränert bliwwen. D'Stonne si just aneschters opgedeelt.

De Projet de loi gesäit elo vir, datt een ausnamsweis d'Tâche fir den Appui pédagogique erëm kann op 54 Stonne pro Joer erhéijen - also esou wéi et fréier war - an d'Tâche am Interêt vun de Kanner an der Schoul deementspriechend ze verkierzen.

Firwat gëtt dës Méiglechkeet agefouert? Et huet sech erausgestallt, datt d'Reduktioun vum Appui pédagogique a verschiddene Schoulen zu organisatoresche Problemer geféiert huet, besonnesch bei der Surveillance vum Depart an der Arrivée vum Schoultransport.

Well et eng Fro vun der Schoulorganisatioun betrëfft, kann d'Initiativ fir esou eng Adaptatioun vum Schoulcomité kommen, déi dann un de Gemengerot weidergeleet gëtt. D'Decisioun ënnerläit dem Minister. Hie kann, no engem favorabelen Avis vun der regionaler Schouldirektioun, dës Derogatioun fir sämtlech Cycle 1-Klassen aus enger Schoul erlaben.

Ee weidere Punkt vun dësem Projet de loi betrëfft d'Affektatioun vun de Stagiairesschoulmeeschteren, déi all Examen gepackt hunn, mä nach net offiziell nominéiert gi sinn. Dës konnte sech bis elo just op der Lëscht 2 aschreiwen. An Zukunft kënne si sech och fir ee vakante Poste vun der Lëscht 1 oder der Lëscht 1bis aschreiwen. Dat erméiglecht natierlech net nëmmen, eng besser Kontinuitéit vun der Schoulequipp an enger Gemeng ze garantéieren, mä erlaabt den Enseignantë virun allem och, hir Klass an engem zweete Cyclesjoer weider ze halen.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dëse Projet de loi schléit nach e puer méi kleng Adaptatiounen am Gesetzestext vir. Ech wéilt awer fir déi op mäi schréftleche Rapport verweisen.

Zu dësem Gesetzesprojet sinn och zwee Avisen un d'Chamberskommissioun adresséiert ginn, ee vun der Chambre de Commerce an ee vun der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics. Béid hu sech gréisstendeels zefridde mat de proposéierte Verbesserunge gewisen, an ech wéilt och hei op mäi schréftleche Rapport verweisen.

Dat war et fir de Rapport. Mäi Kolleeg Gilles Baum wäert fir d'Fraktioun vun der DP nach weider Erklärungen ofginn.

Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och dem Här Rapporteur. An éischt ageschriwwe Riednerin ass d'Madamm Martine Hansen fir d'CSV.

Discussion générale

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Merci, Här President. Fir datt ech net vergiessen: Och e grousse Merci dem Här Lex Delles fir säi Rapport.

Dir Dammen an Dir Hären, an dësem Projet de loi, deen den 18. Oktober 2017 deposéiert gi war, waren u sech just kleng Ännerunge virgesinn - den Här Delles huet et gesot. Dat war eben, wéi gesot, den 18. Oktober, kuerz nom 15. September, kuerz no där awer katastrophaler a chaotescher Rentrée scolaire vum leschte Schouljoer.

(Interruption)

Den 13. Februar dëst Joer ass dunn u sech op dee Chaos reagéiert ginn an et sinn eng Partie nei Amendementer proposéiert ginn.

Ech wëll awer fir d'Éischt nach eemol op déi lescht Rentrée scolaire agoen. De Rekrutementsproblem war jo dunn u sech am Hierscht eskaléiert an an eisen Ae stelle sech do zwou Froen.

Dat Éischt ass: Firwat war de Rekrutementsproblem net virausgesi ginn? An dat Zweet dann natierlech: Wéi kréie mer de Rekrutementsproblem elo an de Grëff? An do soll jo dann elo de Projet de loi hei eng Äntwert ginn.

Ech fänken awer mat där éischter Fro un - Firwat war de Problem net virausgesi ginn? -, well ech denken, datt et ganz wichteg ass, datt déi do Fro och gestallt gëtt an datt mer och do eng Äntwert kréien.

Firwat ass de Problem net matzäit vum Ministère erkannt ginn? Well de Minister, dee sot jo zur Rentrée nach an engem Interview, hie wier net am Stress, et wier alles optimal virbereet. Oder ass de Problem just net unerkannt ginn? Dat weess ech net.

Well wéi d'Enseignanten aus der Regioun 15 Alarm geschloen hunn, sot de Minister indirekt, si géifen net ganz d'Wourecht soen, well dat wär net esou, wéi si dat géife soen.

Tatsaach ass awer, datt ganz Schoulklasse riskéiert hunn, keen Enseignant ze hunn, datt d'Léierpersonal selwer huet missen no Léisunge sichen. D'Enseignanten hunn dunn Iwwerstonne gemaach. Klasse sinn opgeléist ginn a Kanner goufen op aner Klasse verdeelt. Dat heescht, d'Léierpersonal huet sech agesat, fir de Chaos ze regelen. Si hu Verantwortung iwwerholl an et ass selbstverständlech, datt si sech liicht am Stach gelooss gefillt hunn.

Ob dat elo bewosst, gewosst oder onbewosst geschitt ass, dat ass am Prinzip egal. De Minister huet duerno senger Verwaltung indirekt d'Schold ginn, well hie sot, hie wär geschockt, well virun zwee Joer hätte seng Servicer hien nach virun enger Lehrerschwemme gewarnt. An et gouf du quasi ofgeroden, fir den Enseignantsberuff ze léieren.

Hie sot dunn awer och, et géif een Audit gemaach ginn, fir erauszefannen, firwat seng Verwaltung de Problem net erkannt hat. An do wär et wierklech interessant, ze wëssen, ob hei elo eng konkret Analys och vun de Prozedure gemaach ginn ass, fir eben erauszefannen, firwat de Problem net matzäit erkannt ginn ass. An, wa Jo, sinn do prozedural Verbesserungsvirschléi gemaach ginn?

Allgemeng wëll ech awer och soen, datt eng Grondviraussetzung, fir kënne konkret Previsiounen ze maachen, déi ass, datt een och genau weess, wat alles geplangt ass respektiv wou iwwerall Personal verplangt ass.

An ech mengen, datt dat net de Fall war. Well ech hat eng Question parlementaire am September 2016 gestallt, wou ech u sech als Äntwert kritt hunn, datt fir 2017-18 239 Poste virgesi wären. Dat Joer duerno krut ech als Äntwert, fir datselwecht Schouljoer, et wären 291 Poste virgesinn. Dat heescht, fir datselwecht Schouljoer 50 Poste méi, wéi dat nach d'Joer virdru geplangt war.

Dat hei war jo elo keng Previsioun iwwer eng laang Zäit, mä et war just eng Previsioun iwwer ee Joer. Déi 50 zousätzlech Posten, entspriechen déi vläicht deene ville Posten IEBSen, IDSen an esou weider, déi d'lescht Joer geschaaft gi sinn?

Wann dat esou ass, a wann déi Poste vläicht dat Joer virdrun nach net bekannt waren, da léisst et sech natierlech schwéier Previsioune maachen. Mä wann dat de Problem vun de Berechnunge war, dann ass en awer och einfach ze léisen. Et soll een einfach matzäit wëssen a kommunizéieren, wat een alles wëllt lasskappen. An am beschten och virdru kucken, ob ee genuch Leit huet, fir dat alles ze droen, wat lassgekappt ginn ass.

Wann dat awer net de Problem war, dann hu mer nieft dem Rekrutementsproblem definitiv och ee richtege Planungsproblem - wou ech dann hoffen, datt mer e mëttlerweil am Grëff hunn.

Dir Dammen an Dir Hären, d'Tatsaach, datt mer ee Mangel u qualifizéiertem Léierpersonal hunn, ass dramatesch fir eis Schoul. Op de gudden Enseignant kënnt et un, dat sinn 80 bis 90% vum Loyer, an net d'Strukturen. An duerfir hätte mer eis als CSV eng breet Diskussioun gewënscht, am Virfeld vum Minister sengen Amendementer zu dësem Projet de loi.

Wa mer bei esou engem wichtegen Dossier keng breet Diskussioun hunn, da weess ech net, bei wéi engem Dossier soss. An duerfir fannen ech et och schued, datt d'Interpellatioun vum Här Adam, an elo vun der Madamm Lorsché, u sech net konnt am Virfeld gefouert ginn, well do hätte mer méi breet kënnen diskutéieren.

Ech verstinn awer och, datt et kee Sënn méi elo mécht, elo wou mer d'Gesetz stëmmen, nach Interpellatioun ze maachen, dat ass e bëssen „moutarde après dîner" oder Beschäftegungstherapie. An ech ginn dovunner aus, datt mer alleguer beschäftegt genuch sinn!

Ech wäert dann awer elo op déi eenzel Punkten aus dem Projet de loi agoen. Mat dësem Projet de loi, den Här Delles sot et, kritt all Schoul zwou Stonne bäi am Contingent fir de Schoulentwécklungsplang. Ech hat schonns bei der Reform vun der Grondschoul gesot, datt d'Schoulentwécklung an eisen Ae muss en dynameschen a participative Prozess sinn, datt en awer leider zimlech schwéierfälleg definéiert ass a vu ville Leit éischter als zousätzlech Laascht empfonnt gëtt wéi als Chance zur Schoulentwécklung.

Als CSV hu mer elo näischt géint déi zwou Stonnen zousätzlech fir de Plan de développement scolaire. Mä an eisen Ae wär et méi wichteg gewiescht, fir de gesamte Prozess op de Leescht ze huelen, ze vereinfachen a sech Gedanken ze maachen, wéi ee kéint méi geziilt Schoulentwécklungsaktivitéiten ënnerstëtzen, esou zum Beispill wéi de Projet d'établissement an de Lycéeën. Esou eppes ass motivant a fërdert och Innovatiounen.

Da kommen ech och schonn zu den Amendementer vum Februar, ebe mam Haaptzil, fir op de Rekrutementsproblem ze reagéieren. Fir elo méi Enseignanten an d'Grondschoul ze kréien, proposéiert den Här Minister ënner anerem, d'Zoulassungsbedéngung zum Concours ze änneren. Ab där nächster Schoulrentrée sollen elo och Studenten, och dat sot den Här Delles, déi entweder just fir de Cycle 1 oder och just fir de Cycle 2-4 habilitéiert sinn, fir Schoul ze halen, u sech kënnen ufänke mat Schoul halen. Dat betrëfft virun allem d'Studenten aus der Belsch.

Falls dës Kandidaten dann eng Formatioun en cours d'emploi maachen, déi se dann och packen, si se am Prinzip fir all Cycle habilitéiert, fir do ze ënnerriichten. Mat dëser Moossnam kréie mer elo natierlech fir déi nächst Rentrée souzesoen eng Verduebelung vun de potenzielle Kandidaten. Mer rekrutéieren näämlech zwee Joergäng op ee Coup, wat de Problem sécherlech fir déi nächst Rentrée hëlleft, ze léisen. Wat awer fir déi iwwernächst Rentrée riskéiert, zu engem Schoss ze ginn, dee kéint no hanne lassgoen, well mer eben, wéi gesot, elo zwou Studentekohorte rekrutéieren. Do feelen eis der awer dann d'Joer duerno.

An deen zweete Punkt, dee mer net däerfen aus den Ae verléieren, ass: D'Belsch ass amgaangen, hir gesamt Ausbildung ze reforméieren, soudatt mer riskéieren, och doduerch an den nächste Joren nach manner Studente vun do ze kréien. Also musse mer wierklech déi Reform aus der Belsch an den Ae behalen.

De Minister kierzt dann och de Stage. Mat dësem Gesetz gëtt elo festgehalen, datt déijéineg Studenten, déi véier Joer Uni hunn a mindestens 20 Woche Stage - am Prinzip déi vun der Uni.lu -, ee Joer manner Stage kréien.

Och hei hu mer als CSV näischt géint eng Reduzéierung vum Stage. Mä einfach just eng Kierzung, dat ass Fassadegepléischters. An ech weess och nach net, ob d'DP sech elo parteiintern eens ass, wéi vill soll gekierzt ginn, well wéi den Här Minister moies „ee Joer" gesot huet, dunn huet mëttes seng Parteipresidentin - e bëssen nom Motto: Wie bitt méi? - schonns direkt vun „zwee Joer" geschwat.

Bon, fir eis als CSV wär et méi logesch gewiescht, zumindest wann een dovunner ausgeet, datt de Stage eppes soll bréngen - an ech hoffe jo, datt jiddwereen heibannen dovunner ausgeet, datt dat soll de Fall sinn. Mä dann hätt ee fir d'Éischt missen iwwert d'Form an d'Inhalter vum Stage diskutéieren, amplaz direkt op d'Stee ze goen.

Fir eis ass et kloer, datt de Stage muss komplett op de Leescht geholl ginn, de Stage muss ugepasst ginn. E soll eng Hëllef sinn a keng Plo.

An ech hat dat och schonn eng Kéier hei beim État de la nation gesot, ech ka mech nach relativ gutt u mäi Stage erënneren, ech hunn elo keng behalen dovunner, mä ech hunn et awer verhalen, datt d'Theorie, wann een déi léiert, da packt ee se, mä si bréngt engem net onbedéngt ganz vill. Dat, wat engem eppes bréngt an der Schoul, virun allem am Schoulhalen, wann ee vun der Uni kënnt, dat ass, wat ee gesot kritt, wann ee lauschtere kënnt, wann een da gesot kritt: „Hei dat do, probéier, dat emol anescht ze maachen!" Wann ee bei en anere Stonne lauschtere geet, wann een zesummen Tester preparéiert, wann ee kuckt, wéi soll evaluéiert ginn an esou weider, dat bréngt engem eppes.

Duerfir, de Stage muss an déi Richtung ugepasst ginn. En ass nach ze vill theoretesch. Et ass zum Deel och nach ze vill double Emploi dran, well, ech widderhuele just, eis Grondschoulsenseignanten, dat si schonn ausgebilte Pädagogen. De Stage soll also virun allem eng Hëllef si beim Schoulhalen, awer och bei der Elterenaarbecht; och déi ass wichteg, an ech mengen, déi gëtt nach ëmmer méi wichteg. Coaching, Begleedung soll e sinn, e muss esou reforméiert ginn. An esou eng Reform, dat kéint och dozou bäidroen, datt den Enseignantsberuff erëm géif méi attraktiv ginn.

Da solle mat dësem Projet de loi elo och all Bacheloren zum Concours zougelooss ginn, déi eng Ausbildung am Zesummenhang mat den Ziler vun der Grondschoul hunn. Dat kann elo e Bachelor, en Educateur sinn, et kann ee Geschichtsbachelor, ee Geo-, ee Science-, een Däitsch-, ee Sportbachelor, also awer bal jiddweree sinn.

Déi Fro, déi ee sech, mengen ech, muss stellen, ass: Soll esou de Spezialist duerch d'Hannerdier agefouert ginn? Dës si jo vun hirer Ausbildung hier éischter Spezialisten. Wann dat esou ass, dann denken ech, da muss een oppen doriwwer schwätzen. Als CSV hu mer vun Ufank u gesot, datt dëst eng geféierlech Ouverture wär. D'Qualitéit vum Unterrecht hänkt an éischter Linn vum Enseignant of - ech hunn dat schonn e puermol gesot - an och vill méi wéi vun iergendwelleche Strukturen.

An duerfir, ech widderhuele mech, ass et traureg, datt mer dëst Gesetz elo mussen als Pompjeesléisung stëmmen, ouni eis richteg Gedanken iwwert de Problem ze maachen. Mat dëser Ouverture hätte mer riskéiert, wann den Här Minister net averstane gewiescht wär, fir et zäitlech ze begrenzen, datt et op eemol méi interessant gi wär, iergendee Bachelor ze maachen, fir sech dem Concours ze stellen, amplaz ee Pädagogiestudium ze maachen, well mer wëssen, wann ee Sciences de l'éducation studéiert, dann huet een u sech net vill aner Jobméiglechkeeten, wéi an d'Grondschoul schaffen ze goen. Wann ech awer iergendeen anere Bachelor ka maachen, da stinn engem vill méi Dieren op.

Wann dat sech zu enger richteger Alternativ entwéckelt hätt, dann hätte mer definitiv ee Problem kritt, an dëst virun allem, wéi gesot, well mer eis am Virfeld net genuch Gedanke

gemaach hunn. Duerfir begréisse mer och, datt de Minister, nodeems en zwee-, dräimol Nee gesot hat zu enger zäitlecher Begrenzung, dës Léisung dann am Endeffekt awer akzeptéiert huet.

Fir eis als CSV ass et wichteg, datt mer alles drusetzen, fir gutt ausgebilten Enseignanten an eis Grondschoulen ze kréien. Dës Bacheloren, déi kréien elo direkt ee CDI a maachen dann eng Formation en cours d'emploi vun 216 Stonnen a ginn dann zum Concours zougelooss. Si ginn also direkt fest agestallt.

Ass dat sënnvoll? Ech denken, déi Fro kann ee sech stellen. Virun allem: Wat geschitt, wa se d'Formatioun net packen? Se si fest agestallt, dann däerfe se awer Schoul halen!

Hir Formatioun maache si wärend dem Schouljoer. Si kréien eng Referenzpersoun zur Säit gestallt a se kréie fënnef Stonnen Decharge. Eng Referenzpersoun, eng Decharge sinn u sech wichteg, ganz wichteg, fir datt d'Leit sech anstänneg kënnen op hire Beruff virbereeden. Dës Referenzpersoun, déi de Chargé aféiert an d'Gebai, déi en aféiert a seng Tâchen, an d'Missiounen, déi en assistéiert, beréit a guidéiert, déi muss dat laut IFENs-Gesetz gratis maachen. Ech hat och deemools schonn drop higewisen. An ech weess net, wéi vill motivéiert Enseignanten ze fanne sinn, fir dës Tâche ze iwwerhuelen. Et wär awer eng ganz wichteg Tâche. Den Terrain ass, wéi gesot, op d'mannst esou wichteg wéi d'Theorie.

An heizou dann awer nach eng Bemierkung. Mir hunn och nach Chargéen, déi am Track 2 dee ganze Studium nomaachen, also ee richtege Bachelor en sciences de l'éducation, an dëst beruffsbegleedend. Dat erfuerdert zimlech Asaz. Ech hat och eng Kéier esou ee Master niewebäi gemaach.

An der Kommissioun krute mer awer erkläert, datt déi Kandidaten am Track 2 keng Decharge kréien. Hei bevirdeelegt de Ministère also kloer déi Leit, déi eng Formatioun beim IFEN maachen, vis-à-vis vun deenen, déi e Studium en cours d'emploi bei der Uni maachen. An do kann ee sech froen, firwat.

Ech stellen d'Fro elo emol einfach esou: Ass den Här Minister mat der Formatioun, wéi se op der Uni.lu ugebuede gëtt, net esou ganz zefridden? An der Kommissioun krute mer näämlech erkläert, datt eis Uni och géif op d'Recherche virbereeden, wat an der Belsch esou net de Fall wär a wat ee beim Schoulhale jo och net onbedéngt esou bräicht.

Mä wann de Ministère mat der Ausbildung op der Uni net esou zefridden ass, da géif ech mengen, da misst ee wierklech emol mat deene Verantwortleche Kontakt ophuelen a vläicht diskutéieren, wéi déi Ausbildung kéint nach verbessert gi respektiv nach méi praktesch orientéiert ginn.

Dir Dammen an Dir Hären, wa mer iwwert d'Schoul diskutéieren, däerfe mer d'Qualitéit vum Enseignement definitiv net aus den Ae verléieren. Ech hunn dat scho méi dacks gesot: Op dee gudden Enseignant kënnt et un an dee muss fachlech a pädagogesch top sinn.

An duerfir, fir datt mer déi gutt Leit dohinner kréien, musse mer de Beruff och erëm méi attraktiv maachen. Et ass elo keng Zäit, fir dat am Detail ze diskutéieren, mä just e puer Stéchwierder.

De Stage - hei war ech schonn drop agaangen - muss reforméiert ginn. Mir mussen den administrativen Opwand reduzéieren. Mir mussen déi virgeschriwwe Prozeduren op de Leescht huelen. Wann Hëllef gebraucht gëtt an de Schoulen, da muss déi Hëllef séier do sinn. An als CSV si mer nach ëmmer der Meenung, datt, wa mer eng Direktioun op der Plaz hätten, ee Pouvoir hiérarchique op der Plaz hätten, dat sécherlech hëllefräich wier. Eist brevetéiert Léierpersonal soll virun allem kënne Schoul halen.

De Minister huet elo doduerch, datt hien all Bachelor am Zesummenhang mat den Ziler vun der Grondschoul zum Concours zouléisst, bewosst oder onbewosst d'Diskussioun iwwert den Enseignant-Spezialist lassgetrëppelt.

Als CSV soe mer, datt mer net de spezialiséierten Enseignant wéi am Secondaire an der Grondschoul wëllen. An der Grondschoul brauchen eis Kanner eng Haaptreferenzpersoun. Mä et ass awer och eng Tatsaach, datt mer dee Generalist, deen alles kann, esou net méi hunn. An dorun ass den Enseignant net schold. Dat ass zum Deel sécher op eise Schoulsystem zréckzeféieren, wou mer jo och Schwächten zouloossen.

Den Opnametest vun der Uni.lu bestätegt dëst och. An Dir kënnt lech selwer testen. Ech hat och do schonn eng Kéier d'Adress uginn, op http://bsce.assessment.lu. Et muss ee 50% vun de Punkten hunn, fir et ze packen. A ganz vill Studente packen awer net dee Franséischtest, anerer net d'Mathé, d'Däitsch oder och d'Wëssenschaften. Elo kann ee vun deem Test halen, wat ee wëllt, e beleet awer, datt mer den absolutte Generalist esou net méi onbedéngt hu respektiv vläicht net méi an där Masse critique hunn, wéi mer e bräichten.

Do solle mer dann awer net d'Aen zoumaachen, an dëst am Sënn vun der Qualitéit vum Enseignant, well pädagogesch top ass wichteg, mä dat eleng geet net duer! Een Enseignant, dee Franséisch enseignéiert, muss d'Franséischt perfekt beherrschen. Een Enseignant, deen awer och d'Wëssenschaften enseignéiert, muss och a sengem Beräich sech doheem fillen, well soss bréngt e keen interessanten Unterrecht vir.

An ech hat dat Beispill och schonn eng Kéier hei gesot: Wann een an der Grondschoul erkläert kritt, datt et „Vollkornkartoffeln" ginn, da muss ee sech Froe stellen!

(Hilarité)

An dann, mengen ech, wier et besser, wann ee sech an engem Fach net wuelfillt, datt een dat Fach net hält, an dann hält een en anert Niewefach, wou ee gutt ass, well et ass wichteg, datt ee gutt doranner ass. An dat gëllt fir all d'Fächer, fir de Sport, fir d'Musek. Wann ech engem misst Sange ginn, ma dat aarmt Kand! An da wier et definitiv besser fir all Mënsch, ech bräicht dat net ze maachen, an och fir mech, well ech wär net gutt dran.

Sou, Dir Dammen an Dir Hären, an ech stellen déi Fro wierklech hei: Wie vun eis heibanne mengt dann, hie wier an all Fach 100%eg gutt?

Une voix.- D'Madamm Viviane Reding!

(Hilarité générale)

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Ech mengen, dat géif heibanne kee behaapten.

(Hilarité)

Wär et dann net méi éierlech vu jiddwerengem, géif ech elo emol soen,...

Also zumindest sinn ech frou, datt jiddwereen heibannen net behaapt, datt en an all Fach gutt ass!

Also, solle mer dat dann och vläicht net vun den Enseignantë verlaangen?

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Mä, Madamm Hansen, Dir sidd awer elo e bëssen iwwerrascht.

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Datt keen et hei behaapt? Jo. Jo, mä mäi Gott, ech sinn awer frou, datt ech eng Äntwert kritt hunn.

Also, Dir wësst jo, am Enseignement muss een d'Leit ëmmer erëm eng Kéier zou sech kréien.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Jo, dat stëmmt!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- A wa se dann eng Kéier alleguerte gelaacht hunn, eppes gesot hunn, dann huet een erëm eng Kéier d'Opmierksamkeet.

Sou, da soen ech: Wier et dann awer net méi éierlech, ze soen, eis Enseignantë kënnen och net an alle Beräicher de Spezialist sinn? An do, wou se et net sinn, kéinte mer hinne vläicht ee Platten erlaben a si missten d'Méiglechkeet kréien, dat entweder an hirem Studium oder an der Weiderbildung nozehuelen. A wa si dann eng Schwächt behalen, dann ass dat vläicht och nach keen Drama, mä am Sënn vun der Qualitéit vum Unterrecht däerfte si dat Fach net enseignéieren. Natierlech däerf den Enseignant awer nëmmen an engem Haaptfach oder eventuell an engem Niewefach eng Schwächt hunn. An da missten d'Enseignanten no hire Stäerkten zesummen als Equipp eng Klass encadréieren.

Och am Moment hu mer schonns méi wéi een Enseignant op der Klass. Dëst géif allerdéngs eng aner, eng méi opwenneg Stonneplangorganisatioun, Schoulorganisatioun erfuerderen. Alt erëm ee Punkt, dee fir ee Schouldirekter an der Schoul, eng Professionaliséierung vum Schoulpresident schwätzt.

Ech denken, datt dëst eng vu ville Pisten ass, déi ee misst duerchdiskutéieren. Leider konnte mer dës Diskussiounen am Virfeld vun dësem Projet de loi net féieren. Mir brauchen awer eng breet Diskussioun an net... Ech soen et nach eng Kéier, et ass awer e bëssen eng Pompjeesléisung, erëm ee Projet de loi, dee mer elo kuerz virun der Vakanz musse stëmmen. An duerfir wäerte mer eis als CSV bei dësem Projet de loi enthalen.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci der Madamm Hansen. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Gilles Baum fir d'DP. Dat sinn déi speziell Regelen.

M. Gilles Baum *(DP)*.- Merci fir d'Wuert, Här President. „Auf den Lehrer kommt es an", dat ass wuel eent vun deene bekanntesten Zitater, déi een zurzäit an de Bildungs- a Fachkreeser héiert. Et staamt vum renommëierten neuseeländesche Bildungsfuerscher John Hattie, deen an enger Synthees vun iwwer 300 Meta-Etüde probéiert huet erauszefannen, op wat et da wierklech am Enseignement ukënnt, fir dass e gutt ass.

A senger Aarbecht „Visible Learning" sinn iwwer 50.000 eenzel Ennersichungen a Wäerter vun iwwer 250 Millioune Schüler agefloss. A bei deem Volume un Donnéeë kléngt seng Konklusioun am Fong ganz einfach: Et kënnt op den Enseignant un! Dës Ausso trëfft et genau op de Punkt: den Enseignant, dee mat sengem Wëssen, senger pädagogescher Fachkenntnis, sengem Engagement seng Schüler vun Ufank bis zum Schluss begleet, hinnen eppes bäibréngt, si inspiréiert an hinnen och Wäerter vermëttelt a mat op de Wee gëtt.

Et sinn d'Enseignanten, déi hir Schüler am beschte kennen, déi wëssen, wéi déi eenzel Talenter vun de Schüler am beschte musse gefërdert ginn a wéi ee ka Lacunnen opfänken an opschaffen. A genau dat ass d'Erausfuerderung vun engem Enseignant: jiddwer Schüler ze fërderen op eng differenzéiert Aart a Weis, den individuelle Besoine vun de Schüler ugepasst. Dat ass eng nobel Aufgab, déi vill Engagement a vill Häerzblutt erfuerdert, an dat Dag fir Dag, vun eisen Enseignanten. An ech wëll dat hei op dëser Plaz emol eng Kéier an aller Däitlechkeet gesot hunn.

Une voix.- Très bien!

M. Gilles Baum *(DP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ier ech awer kann e gudden Enseignant ginn, muss ech emol als Eischt agestallt ginn. An dat ass den Objet vun dësem Projet de loi, deen eng ganz Rei Verbeserunge mat sech bréngt, wéi mäi Kolleeg Lex Delles et schonn erkläert huet.

De Problem, fir genuch diploméiert Enseignanten ze fannen, gëtt et net eréischt zënter gëschter an och net säit der Rentrée 2017. Scho méi laang stelle mer fest, dass sech net genuch diploméiert Enseignanten dem Concours stellen an dass een dem Rekrutementsplang soumat permanent hannendrunhänkt.

Dat ass awer keng spezifesch Lëtzebuerger Problematik. Och an Däitschland feelt et enorm un Enseignanten. Eleng an Nordrhein-Westfalen feele 4.000 Enseignanten, an et huet elo e Kolleeg mer déi Deeg zougedroen, dass an der Schwäiz et och déi Problemer gëtt. An an der Schwäiz si se amgaangen, hiert Léierpersonal, wat an d'Pensioun gaangen ass, erëm ze rekrutéieren, fir auszehëllefen.

Ech wëll awer direkt betounen, dass dat allerdéngs net nëmmen an der Educatioun de Fall ass. U sech betrëfft et déi ganz Fonction publique. D'Administratiounen, d'Gemengen, d'Police, d'Giischtercher, d'Magistratur, d'Steierverwaltung, si all hu Problemer, fir genuch qualifizéiert Personal ze rekrutéieren, a si si frou fir all Mann an all Fra, déi eng Hand mat upake kënnt.

De Rekrutement ass eng allgemeng Erausfuerderung fir den ëffentlechen Déngscht. Ech fannen, et sollt een dat am Hannerkapp behalen, wa mir haut spezifesch iwwert den Defi an der Educatioun schwätzen. Den ëffentlechen Interessi dobaussen ass natierlech vill méi grouss, wann et ëm d'Schoule geet. Klassesäll ouni Schoulmeeschter oder ausgefale Schoulstonnen, dat suergt mat Sécherheet fir méi Opreegung, léisst sech och politesch besser vermaarten, wéi wann an enger Administratioun eng Plaz net besat gëtt. Dat ass wuel och net gutt, mä et ass awer mat Sécherheet méi einfach ze iwwerbrécke wéi an der Educatioun.

Bis elo stoung nach keng Klass ouni Schoulmeeschter do. Och net am Norde vum Land, wou et jo uganks der Rentrée zu enger gewëssener Opreegung koum. Fakt ass, dass an alle Regiounen de Cours normal konnt ufänken an dass déi virgesinne Schoulstonnen iwwerall am Land konnten assuréiert ginn. An de Collège des directeurs de l'enseignement fondamental, déi fréier Inspekteren, huet och relativ séier an engem Communiqué déi doten Informatioun confirméiert.

Dat verhënnert allerdéngs net, dass ee sech dem Defi muss stellen! Ech sinn der Meenung, dass een dat sollt op eng sachlech an onpolemesch Aart a Weis maachen, well dëse Sujet parteipolitesch auszeschluechten, ech mengen, dat notzt kengem. Do huele mer eis alleguerte bluddeg Nuesen, d'Virgängerregierung an déi heiten. An ech mengen, dat ass och net am Interêt vun deenen, ëm déi et hei geet, näämlech d'Kanner.

D'Bildung sollt een a mengen Aen aus de politesche Spillercher erausloossen. An dofir huet de Minister Claude Meisch jo och d'Iddi vun engem Bildungsdësch lancéiert. A wann ee fir déi néideg Rou wëllt suergen, da muss ee sech zesummen un den Dësch setzen an dofir probéieren, dee gréisstméigleche Konsens ze fannen.

Här President, ech wäert elo op déi verschidden Ursaache vun der Penurie agoen, éier ech dann awer och d'Léisungsvirschléi vun dësem Projet de loi beliichten.

Eng vun den Haaptursaachen ass sécherlech, dass d'Unzuel vun de frësch diploméierten Enseignantë sech zanter Joren a Grenzen hält. Fir 2017-2018 zum Beispill war et virgesinn, fir der 291 ze rekrutéieren, also anzestellen. Et hu sech der awer nëmmen 168 fir de Concours gemellt. A vun dësen 168 waren der och just 91 frësch diploméiert. Déi aner ware scho Chargé de cours an hu schonn zu deem Moment am Enseignement geschafft. Dat kann natierlech op laang Dauer net gutt goen a scho guer net, wa mer wëssen, wéi sech eist Land, wéi sech eis Schoulpopulatioun an den nächste Joren entwéckele wäerten.

Et fält awer och besonnesch op, dass d'Ofschlëss op der Uni.lu zréckginn. Dat ass och net gutt. An hei muss a mengen Aen eng genau Analys gemaach ginn, firwat dass dat esou ass. An ech ka mer eventuell virstellen, dass et un deene strenge Selektiounskritären hänkt. Mir kommen dofir mat Sécherheet net derlaanscht, fir d'Uni eng Kéier op dësem Gebitt besser ze beliichten, soudass si hir Formatioun kann ausbauen a genau zentréieren op d'Besoine vun der Éducation nationale. Also, do hu mer nach eng Aufgab virun eis.

Eng aner Ursaach fir déi aktuell Penurie huet natierlech mat der Entwécklung vun der Schoulpopulatioun ze dinn. Wat ee méi Schüler huet, brauch ee jo logescherweis méi Personal. Dat ass eng logesch Konsequenz. Mir wëssen, dass mir an de leschte Jore vill gewuess sinn, a mir wëssen, dass mir och weiderhi wäerte wuessen. Dat gëtt op ganz anere Plazen en Defi. Et ass och en Defi, fir d'Qualitéit vum Enseignement ze assuréieren.

Eleng tëschent Mäerz 2016 a Juli 2017 sinn 844 Schüler nei an eis Schoulen derbäikomm. Dat ass enorm! A fir dat ze stämmen, huet de Ministère ronn 700 Stonne Contingent méi zur Verfügung gestallt. Vum leschten op dëst Schouljoer sinn am Ganze 4.200 Stonne pro Woch um Contingent derbäikomm.

Dir Dammen an Dir Hären, et gëtt also net un de Schoulstonne gespuert, mä et stinn haut méi Stonne pro Schüler zur Verfügung, wéi dat fréier de Fall war. Den Educatiounsministère huet also net nëmmen op d'Hausse vun de Schüler reagéiert, mä huet och weider an d'Qualitéit vum Enseignement investéiert. A grad fir den Enseignement fondamental huet d'Regierung sech d'Moyene ginn, fir zousätzlech spezialiséiert Personal an eise Schoulen ze engagéieren.

Ech denken do zum Beispill un déi IEBSen, déi sech an de Klassesäll ëm d'Kanner mat spezifesche Besoine këmmeren. D'Schoule froen no esou speziellen a spezialiséierten Enseignanten, déi si am Klassesall kënnen ënnerstëtzen. Déi Offer, an dat wësse mer, wäerte mer an Zukunft nach sécherlech missen ausbauen.

Ech denken awer och un d'Instituteurs spécialisés en développement scolaire, also un d'Enseignanten, déi an der Schoulentwécklung hëllefen. Wann ee wëllt méi Qualitéit an den Enseignement kréien, da muss ee sech och dofir d'Moyene ginn. An et geet net duer mat Sätz wéi „et soll een net méi kappen, wéi ee ka schëppen", wéi eng Deputéiert et an der Kommissioun gesot huet. Ech mengen, domadder ass kengem am Enseignement gehollef.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Gilles Baum *(DP)*.- Mä wéi den Educatiounsminister Claude Meisch gesinn huet, dass een de Kanner mat spezifesche Besoinen net genuch Rechnung konnt droen an dass ee misst besser, méi séier a fachgerecht hëllefen, dunn huet hien d'Schëpp net am Schapp stoe gelooss, mä hien huet ugepaakt an hien huet eppes ënnerholl, fir genau deene Kanner ze hëllefen, déi Schwieregkeeten hunn, fir am reguläre Schoulbetrib mat virunzekommen. Dat erfuerdert Ressourcen, dat erfuerdert Efforten.

Här President, wa mer iwwert de Récklaf vum diploméierte Personal schwätzen, da gëtt och ëmmer erëm iwwert d'Attraktivitéit vum Beruff geschwat. Et gëtt gesot: „De Beruff ass net méi attraktiv. Déi Jonk wëllen dat do net méi maachen. De Stage hält vill Leit of." Dat sinn déi üüblech Sätz, déi een héiert, déi awer, mengen ech, net fondéiert sinn.

Kloer muss de Beruff vum Enseignant attraktiv sinn a bleiwen. Mä ech mengen, dat gëllt och fir alleguerten déi aner Beruffer. An et mécht een et sech e bëssen einfach, wann een et dobäi beléisst, ouni op de Fong vun de Saachen ze goen.

Wat ass dann déi éischt Konditioun iwwerhaapt, fir kënnen an deem Beruff ze schaffen, fir kënnen an deem Beruff virunzekommen a fir kënnen an deem Beruff glécklech ze ginn? Ma déi éischt Konditioun ass, dass ee muss frou mat de Kanner sinn. An déi zweet Konditioun ass, dass een och mat de Kanner eens gëtt. Een, deen an dee Beruff do wëllt goen an deen déi zwou Konditiounen do net erfëllt, dee wäert mat Sécherheet eng ganz laang, awer och eng ganz traureg an onzefriddestellend Carrière viru sech hunn, och fir d'Kanner.

„Et ass net attraktiv", dat ass esou eng Ausso, déi ëmmer iergendzwousch aus dem Kontext gerappt gëtt an dann dohinner gesat gëtt, wou se engem passt. Si ass awer absolutt nichtssagend. Iwwert d'Attraktivitéit vun engem Beruff kann ee yill schwätzen. An ech fannen, grad mat der Éducation nationale hu sech an der leschter Zäit eng Rei Opportunitéiten opgemaach, déi de Beruff méi attraktiv, méi divers maachen an déi engem et erlaben, méi Verantwortung ze iwwerhuelen, wann een dat wëllt.

Ech denken zum Beispill un déi spezialiséiert Enseignanten an der Carrière vum IEBS, dat heescht d'Enseignanten, déi sech ëm d'Kanner bekëmmere mat Besoins spécifiques. Ech denken un d'Posten an de regionalen Direktiounen. Ech denken un déi Leit, déi fir d'Schoulentwécklung zoustänneg sinn, awer och fir d'Formatiounen, fir d'Vie-et-sociétés-Coursen, wou een nach eng Kéier ee ganz aneren Zougang zu senge Schüler ka kréien. Dat sinn alles Carrièresméiglechkeeten, déi engem en anere Bléck an d'Éducation nationale erlaben a wou ee ganz vill vu senger Beruffserfahrung ka mat erabréngen. Wann ee scho vun Attraktivitéit schwätzt, da soll een och dës nei Aspekter net aus den Ae verléieren.

Et gëtt och behaapt, d'Aféierung vum Stage géif vill Leit ofhalen, fir Enseignant ze ginn. Ech muss lech soen: Dat kann ech net verstoen, well wann een aus Begeeschterung de Beruff wëllt maachen, da stéiert ee sech bestëmmt net um Prinzip vun engem Stage! Natierlech kann een iwwert d'Form vum Stage diskutéieren, de Minister huet dat jo och gemaach an de Stage an deem Sënn zesumme mat de Schüler zweemol nogebessert.

Et ass awer a mengen Ae falsch ze soen, de Stage wär ee vun de Grënn, fir d'Penurie vun de Leit am Beruff ze erklären, a firwat dass manner Leit wëllen an dee Beruff kommen. Ech ka mech erënneren, wéi ech ugefaangen hunn, war ech och déi zwee éischt Joer am Stage. Et war zwar net de Stage, wéi en haut ass, mä ech hat déi zwee éischt Joer keng fest Ustellung, a wann d'Gemeng mer gesot hätt nom éischten oder nom zweete Joer: „Du muss trëppelen, mir wëllen dech net méi hei!", dann hätt ech dat och misse maachen. Dat war déizäit och eng Proufzäit, eng Stagezäit, an ech komme souwisou geschwënn nach eng Kéier op de Stage zréck.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, bei all de Mesuren, déi mäi Kolleeg Lex Delles virdru scho virgestallt huet, geet et drëms, fir op déi ugeschwate Penurie ze reagéieren. An am Vierdergrond steet natierlech d'Qualitéit vum Enseignement, dat ass der Regierung an der DP natierlech besonnesch wichteg.

Ech wëll virun allem op déi sougenannt Quereinsteiger agoen, also op déi Kandidaten, déi mat engem Bachelor - dat heescht, déi dräi Joer Uni gemaach hunn - kënne rekrutéiert ginn. Ech wëll dat Ganzt mat engem Rendezvous bei engem Dokter vergläichen. Et ass net esou, wéi wa si sech géifen en Ticket zéien a si kéinten dann direkt an d'Dokteschzëmmer eragoen. Neen, si huele sech als Éischt emol an der Salle d'attente Plaz, a falls keen diplomiéierten Enseignant méi virun hinnen ass, eréischt dann ass et un hinnen, eréischt da kënne si sech bewerben. Dat heescht, si kënne sech nëmme bewerben, wa fräi Plazen do sinn.

Ech muss soen, déi Leit, déi elo hei a Fro kommen, déi hunn dräi Joer Uni gemaach. Ech mengen, mir vergiessen, dass mer do awer trotzdeem wierklech qualitativ héichwäertegt Personal kënne kréien. Ech wëll drun erënneren, dass mer am Moment Leit hunn, déi Schoul halen, déi eng Première hu plus véier Woche Formatioun. Ech mengen, wa mer awer een hunn, deen dräi Joer Uni huet an duerno 240 Stonne ka maachen, dass dat awer eng qualitativ Opwäertung vum ganzen Enseignement wäert sinn.

Ech betounen et nach eng Kéier kloer an däitlech: Et kann nëmmen op déi Leit zréckgegraff ginn, falls net all d'Plaze vun diplomiéiertem Personal besat ginn! Falls dat de Fall ass, da mécht eng Rekrutéierungskommissioun eng Selektioun vun deene Kandidaten, déi duerfir iwwerhaapt a Fro kommen. Duerno maache se wärend engem Joer eng zousätzlech theoretesch a praktesch Formatioun vun 240 Joer, pardon, 240 Stonnen d'Joer. 240 Joer, dat wär eng laang Carrière, dat wär eng laang Carrière!

(Hilarité)

En diplomiéierten Enseignant, dat ass kloer, deen huet seng véier Joer gemaach, huet och seng Stagë gemaach. Mä ech wëll nach eng Kéier betounen: Mir maachen e Qualitéitssprong, wa mer et kënnen erméiglechen, dass Leit mat engem Bachelor vun der Uni kommen, well mir hu Leit an der Schoul, déi hunn eng Première oder eng Treizième plus véier Wochen.

Op där anerer Säit muss ee sech awer och agestoen, dass vill Klasse géifen ouni Enseignant dostoen, wa mer net scho säit laange Joren - säit ganz laange Joren!- géifen op d'Chargé-decoursë kënnen zréckgräifen. Déi meescht dovunner hu véier Woche Stage an der Grondschoul, éier se da kënnen iwwer Wochen, Trimesteren oder ganz Schouljoren ersetzen. Zukünfteg Enseignantë mam Bachelorniveau ze rekrutéieren ass, wéi gesot, natierlech e Qualitéitssprong an der Réserve des suppléants, an dës Reserv gëtt valoriséiert.

Ech kommen zu der Organisatioun vum Concours u sech. Do ginn, wéi gesot, schonn zwou Optiounen agefouert, eng Kéier d'Optioun Cycle 1 an eng Kéier d'Optioun Cycle 2 bis 4. Dat erméiglecht et Studenten aus dem Ausland, déi souwisou entweder nëmmen e Cycle 1 oder déi méi Grouss wëllen enseignéieren, sech direkt am Concours ze stellen. Si mussen an deem Fall kee véiert Joer méi drunhänken. Falls si awer an deene véier Cycle wëlle Schoul halen, kënne se dat dann iwwert d'Formation en cours d'emploi nohuelen. Den Accès zum Concours gëtt also elo méi séier an och méi flexibel.

Ee Wuert zu der Réduction de stage, eng Mesure, mengen ech, déi vun den Enseignantskandidaten am meeschte begréisst gëtt. Dëse gëtt vun dräi op zwee Joer verkierzt, falls de Kandidat e Studium vu véier Joer hannert sech huet a wärend deene véier Joer och 20 Stonne Stage, praktesche Stage, an de Schoule kann noweisen. Déi praktesch Erfahrung vum Studium gëtt also an Zukunft méi valoriséiert.

Ech wëll awer ënnersträichen, dass de Prinzip vun engem Stage net soll verdäiwelt ginn. Wéi mir virun dräi Joer iwwert d'Schafe vum IFEN heibannen diskutéiert hunn, do ware mir eis alleguerten eens, dass de Stage soll eng Hëllefstellung sinn. Et geet net drëms, déi zukünfteg Enseignanten zousätzlech ze schikanéieren, mä fir si wärend engem Prozess ze begleeden a se esou beschtméiglech op dat virzebereeden, wat si duerno am Klassesall erwaart.

Souwäit zum Fong. Sécherlech kann een iwwert d'Form an iwwert déi konkret Organisatioun vum Stage nach schwätzen, mä ech mengen, dass den Educationsminister Claude Meisch d'Doleancë vun de Kandidaten do ganz eescht geholl huet an och relativ gespréichsbereet war. Dat ass jo elo rezent geschitt. An ech denken do zum Beispill just un de Kalenner vun de Formatioune vum IFEN, deen adaptéiert gouf. Et gi keng Formatioune méi ugebueden direkt no der Rentrée oder wärend der Period, wou d'Bilansgespréicher virgesi sinn, de Choix vun de Formatiounen ass méi grouss ginn, et ass méi eng individualiséiert Hëllef agefouert ginn. Dat si konkret Verbesserungen, déi den Enseignanten zeguttkommen.

Dir Dammen an Dir Hären, déi éischt Zuele vun dësen Adaptatioune loosse sech weisen. Fir de Concours hu sech dëst Joer méi wéi duebel esou vill Leit ugemellt, wéi dat d'lescht Joer de Fall war. Am Ganze sinn et 239 Kandidaten, dat sinn der däitlech méi wéi am Joer 2017, wou sech der nëmmen 168 gemellt haten.

Dir Dammen an Dir Hären, d'Schoul ass, bleift a wäert och ëmmer an engem stännegen Evolutiounsprozess bleiwen. An et muss ëmmer derfir gesuergt ginn, dass mer weiderhi genuch gutt ausgebilt an och motivéiert Leit hunn, déi dësem nobele Beruff oder dëser nobeler Beruffung nogoe kënnen.

D'Fransouse schwätzen an dësem Kader vum „plus beau métier du monde", dat ass esou, an ech géif dann net mat engem Zitat ophalen dës Kéier. Ech géif lech e Film un d'Häerz leeën, deen esou heescht, de Film huet deeselwechten Titel: „Le plus beau métier du monde" mam Gérard Depardieu. Wann Der eng Kéier Zäit hutt an Dir wëllt kucken, wéi et ass an deem Beruff: Et ass net alles schwaarz a wäiss, et ass net all Dag einfach, et ass awer och net all Dag schwéier. Wann Der eng Kéier Zäit hutt, kuckt lech dee Film un.

Domadder géif ech den Accord vu menger Fraktioun ginn. Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. An elo ass den Tour um Här Georges Engel fir d'LSAP.

M. Georges Engel *(LSAP)*.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, esou wéi et schonn e puermol gesot gouf, a wéi de Rapporteur - deem ech hei wéilt Merci soen duerfir - et och a sengem exzellenten a gudde schrëftlechen a mëndleche Rapport gesot huet, huet deen Text hei zwee Voleten: een ursprëngleche Projet, deen u sech eng Rei méi technesch Adaptatiounen, déi duerch d'Reform vun der Inspektioun an d'Aféierung vun den Direkteren am Enseignement an der École fondamentale néideg gi sinn, sollt virhuelen, an du koumen eng Rei vu Regierungsamendementer am Februar, an de Projet, deen huet u sech eng nei Envergure, eng nei Nues kritt, well doduerch och elo eng Reform vum Stage fir d'Enseignantë virgeholl gouf an och un dem Rekrutement geschafft ginn ass, fir aner Leit mat an den Enseignement eranzekréien.

Déi Mesuren hei sinn am Aklang mat dem SNE geholl ginn. Effektiv ass den 23. Januar en Accord zustane komm tëscht dem Minister, dem Ministère an dem SNE, fir haaptsächlech beim Rekrutement méi effikass ze ginn, ouni awer un der Qualitéit vum Enseignement ze verléieren.

Deemno ass d'Flexibiliséierung bei der Optioun C1 an der Optioun C2 bis C4 agefouert ginn. Dat ass eng gutt Saach, virun allem fir déi, déi am Ausland, ënner anerem an der Belsch, hir Studie maachen, déi mussen dann net onbedéngt dat zousätzlecht Joer maachen.

Mir haten do als LSAP an der Kommissioun nogefrot, an de Minister hat ze bedenke ginn, dass an der Belsch am Moment gréisser Reformen an deem Beräich géife lafen. An duerfir meng Fro, ob de Minister do nei Erkenntnisser huet, ob hie weess, wat do geplangt ass a wat déi Reform da mat sech bréngt, a virun allem, wéi déi Reform dann och Auswierkungen huet op eis Enseignanten, déi dann eng Kéier hei am Enseignement solle schaffen. Wa mer do nach weider Informatioune kéinte kréien, wär dat ganz fein.

E weidere Punkt ass, dass déi praktesch Stagë wärend der Ausbildung eng Réduction de stage vun engem Joer bedeite kënnen. Doduerch kréie mer och eng Opwäertung vum Bachelor an der Educatioun op der Uni Lëtzebuerg. Si mussen da just nach zwee Joer Stage maachen. U sech ass dat eng gutt Saach, hei de Stage un deen ausgeschaffte Bachelor vun eiser Uni unzepassen. Doduerch huet een dann och e Virdeel, wann een dëse Bachelor gemaach huet, wat dann och deemno eng Opwäertung vun der Formatioun ass.

D'Praxis wärend dem Bachelor a Kombinatioun mat deenen zwee Joer Stage um Terrain sinn eng gutt Basis, fir dann am Beruff kënnen ze stoen. Et gouf hei virdru gesot, dass d'Praxis ganz wichteg ass - d'Madamm Hansen huet dat gesot -, dass een d'Theorie zwar muss hunn, mä wann een herno effektiv um Terrain schafft, da gesäit een, wat déi Theorie wäert ass, an ech ginn hir do och vollkomme recht, dass een déi praktesch Ausbildung net däerf vernoléissegen.

Dës Regel wäert och fir déi Leit gëllen, déi aktuell am Stage sinn, an eng Entrevue d'lescht Woch mat der SNCSE huet eis en direkte Retour vum Terrain ginn. Et ass och en Challenge fir déi Leit, déi aktuell am Stage sinn, sech deementspriechend ëmzestellen. Si brauchen doduerch d'Ënnerstëtzung vun den Direktiounen, an déi Direktioune sinn och ganz motivéiert, fir déi Ënnerstëtzung ze ginn. Mä et ass awer och d'Aufgab vun der Politik a vum Ministère, duerfir ze suergen, dass déi Direktiounen genuch Moyenen hunn, fir déi Stagiairë kënne gutt ze ënnerstëtzen.

Dann nach e ganz wichtege Punkt. Mir maache mat dësem Gesetz de Rekrutement vun Enseignanten am Fondamental op fir Leit mat engem Bachelor, e Bachelor, deen a Relatioun mat den Ziler vum Fondamental muss stoen. Et ass virdrun och schonn oft genuch gesot ginn a jo, hei gëtt et eng Rei vu Kriticken. Zum Beispill hu mir an der Kommissioun driwwer diskutéiert, ob een net soll eng kloer Lëscht vu Bacheloren definéieren, déi hei sollen zougelooss ginn, fir dee Wee do kënnen anzeschloen. Dat ass awer u sech ganz schwiereg en vue vun där grousser Unzuel vun deene verschiddene Studiegäng, déi et gëtt, a mir wollten d'office och keen ausschléissen, well wann een net op esou enger Lëscht erfaasst wier, da kéint deen u sech net rekrutéiert ginn. Hien hätt awer wahrscheinlech oder vläicht e ganz interessante Studiegang fir de Fondamental kënnen absolvéieren, an esou wär deen dann ausgeschloss. Duerfir ass du vun där Lëscht ofgesi ginn.

Eng zweet Kritik: Leit, déi de Beruff vum Schoulmeeschter net geléiert hunn, hätten net genuch Anung vu Pädagogie a géifen elo an dës Carrière erageholl ginn. Effektiv kann een déi Kritik do deelen. Et ass wichteg, dass een eng fundéiert Formatioun kritt, well Leit no zwou Wochen oder véier Wochen Intensivtraining virun eng Klass ze stellen, dat ass net esou ohne. Jiddwereen, deen emol eng Kéier selwer e Cours gehalen huet, an heibanne sinn där jo och, déi wëssen, dass dat net esou einfach ass, och wann een dat kéint mengen.

An dat ass och sécher net den Idealfall, well Kanner, grad wa se kleng sinn, musse vun deene beschte Leit d'Basis fir d'Liewe matkréien. A vläicht kann de Minister eis dann och nach e puer Präzisiounen zu där pädagogescher Ausbildung do ginn.

Mä, an dat huet eis dann och beweegt, den Text hei matzedroen: Mir kënnen eis just ausriichten nom Ist-Zustand an net nëmmen nom Idealfall. Et däerf een net vergiessen, dass mer och haut scho Leit am Enseignement hunn, vun deenen eng ganz Rei eigentlech nëmmen eng limitéiert pädagogesch Ausbildung hunn, an dat sinn eis Chargé-de-coursen, vill engagéiert Leit, déi säit Joren e feste Bestanddeel si vun eisem Schoulbetrib an ouni déi eise Schoulbetrib och iwwerhaapt net méi kéint assuréiert ginn. Awer si hunn dës Ausbildung vum Enseignant jo och net, maachen awer zum allergréissten Deel eng wonnerbar Aarbecht, déi een net denigréieren däerf. Duerfir kann dat hei eng wichteg Chance sinn, eng Rei diplomiéiert Leit an de Schouldéngscht eranzekréien, déi a Relatioun mat den Ziler vum Fondamental sinn.

Dobäi soll een dann och net vergiessen, onbedéngt weider de Chargé-de-coursen all d'Chancen ze ginn, fir dann den Diplom op eng uerdentlech Aart a Weis, déi machbar ass, nozehuelen. D'Erfahrung, déi dës Leit mat engem anere Bachelor aus hirem Studium aus engem anere Beruff an um Terrain mat sech bréngen, déi kann een och als Plus-value fir d'Kanner an der Schoul gesinn, wann ebe garantéiert ass, dass si déi pädagogesch Ausbildung dann och kréien.

An och si wäerte grad am Ufank zousätzlech Ënnerstëtzung brauche vun den Direktiounen, an do ass, oder do muss dann, wéi gesot, d'Politik der Direktioun déi Méiglechkeeten och ginn, fir dat kënnen ze maachen.

Een anere Kritikpunkt, deen ass dann och vum SEW-OGB-L geäussert ginn: Wa mer aner Leit géifen eranhuelen, géif doduerch de Bachelor an der Educatioun, déi dat geléiert hätten, entwäert ginn a sech an Zukunft nees manner Jonker fir dëse Bachelor aschreiwen. Dës Kritik wär berechtegt, wann et eng dauerhaft Mesure wär. Deem ass awer net esou. De Minister huet den Appell do héieren an huet déi richteg Decisioun hei geholl, dass hien der Mesure hei d'office eng Grenz vu fënnef Joer opgesat huet an dass d'Studenten, déi mat engem Bachelor aus der Educatioun kommen - dat huet den Här Baum virdrun nach ganz kloer eng Kéier an e puer Sätz ëmmer erëm widderholl -, eng absolutt Prioritéit hunn.

Dat ass eng gutt Decisioun. An ech mengen, dass mat dër Mesure hei, déi begrenzt ass, déi awer Plaz léisst fir déi Leit, déi dat geléiert hunn, mer heimadder kënnen eng Deelléisung hu fir de Problem.

Voilà. Alleguerten eens ware mer eis, dass dës Mesure absolutt noutwendeg ass, fir deem akute Mangel un Enseignanten am Fondamental entgéintzewierken. A vu dass dat heiten eng zäitlech begrenzte Mesure ass, ass et eng pragmatesch an eng gutt Deelléisung. De Risiko wär näämlech gewiescht, dass mer am September kee virun de Klasse gehat hätten, fir Schoul ze halen.

Ech soen Deelléisung, well ee sech awer muss e puer prinzipiell Froe stellen. Prinzipiell muss ee sech näämlech d'Fro stellen, firwat mer en Enkpass un Enseignanten hunn. Dat ass zwar net eréischt säit gëschter de Fall, mä elo ëmsou méi akut.

Ass dat, well de Beruff net méi attraktiv genuch ass? Well d'Ufuerderunge vläicht ze héich sinn? Well de Studiegang net deem entsprécht, wat ee sech virstellt? Well et am Enseignement am Ganzen awer vläicht e bëssen ze vill Reforme gouf an doduerch de System un d'Wackele koum an et doduerch eng Instabilitéit gëtt, déi Onsécherheet mat sech bréngt? Déi Froen, mengen ech, muss ee sech däerfe stellen. Och wann een hei déi Reformen, déi alleguer zum Zil hunn, dass et an der Schoul besser geet, matgedroen huet, däerf ee sech déi Fro awer stellen.

Fir d'Sozialisten ass et kloer: Mir mussen dem Personalmangel an der Schoul begéinen, bei den Enseignanten, mä och op allen aneren Niveaue vum Schoulbetrib, well nëmme mat genuch qualifizéiertem Personal an alle Beräicher vun der schoulescher an ausserschoulescher Betreiung sinn ambitiéis pädagogesch Konzepter an der Schoul ëmsetzbar, fir all Kanner mat-

zehuelen, fir se ze förderen an hir Kompetenze beschtméiglech ze entwéckelen. An hei muss een dann och d'Fro stelle vun der Orientéierung vun eise Schüler no der Première, déi jo virausschauend muss sinn an déi den Defie vun deenen nächste Jore muss gerecht ginn, well déi Leit musse jo nach eng Zäit studéieren.

A wa mer haut Gesetzer maachen, wou mer Leit brauchen, déi mer awer net hunn, da muss ee sech och Gedanke maachen iwwert d'Orientéierung vun deene Schüler no der Première. Wa mer haut zum Beispill vill Orthophoniste brauchen, da musse mer matzäit dee Studiegang virbereeden an d'Leit och an dee Studiegang orientéieren. Orthophonist ass ee Beruff, deen ech elo erausgeholl hunn, mä et gëtt nach eng ganz Rei anerer.

Fir déi laangfristeg Problemer ze beäntwerten, brauche mer duerfir och eng gréisser Analys, déi eis haut nach feelt an déi eis an der aktueller Situatioun jo och net direkt hëlleft, dem Noutstand vun den Enseignanten, dee mer hunn, direkt entgéintzewierken.

Duerfir sinn déi Mesuren, déi an dësem Gesetz virgesi sinn, gutt Mesuren. Si bidden eng gutt a pragmatesch Léisung fir de Problem, dee mer elo hunn, an duerfir dréit d'LSAP dee Projet hei mat a wäert dëse Projet och matstëmmen.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci och. An nächst Riednerin ass d'Madamm Josée Lorsché fir déi gréng.

Mme Josée Lorsché *(déi gréng).*- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, eigentlech ass et jo kaum ze verstoen, datt ee vun de weltwäit deierste Grondschoulsystemer mat enger Penurie u qualifizéiertem Personal ze kämpfen huet trotz deenen dach gudde Salairen, déi an deem Secteur bezuelt ginn, jiddefalls wann ee mam Ausland vergläicht.

Dat ass e grousse Problem, dee mat dësem Projet de loi kuerzfristeg behuewe ka ginn. Kuerz gesot geet et nieft enger ganzer Rei méi klengen Adaptatioune jo dorëms, d'Penurie ze behiewen, an dëst Gesetz ass dann och tëschent der Enseignantsgewerkschaft SNE an dem Educatiounsministère ausgehandelt ginn, wärend déi aner Enseignantsgewerkschaft SEW sech éischter mat Hänn a Féiss géint eenzel Punkte gewiert huet, well se d'Beruffsbild vum Enseignant a Gefor gesäit. D'Ausgangssituatioun ass also net ganz einfach.

Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen zu der éischter a wahrscheinlech ëmstriddenster Dispositioun. Hei geet et, wéi gesot, dorëms, datt d'Inhaber vun engem Bachelor ënner gewëssene Konditioune Schoulmeeschter oder Léierin däerfe ginn, wann hire Studium a Relatioun stoung mat de Missioune vun der Grondschoul, wéi et am Gesetzestext heescht. Dës Dispositioun ass, wéi all déi aner, aus der Urgence eraus decidéiert ginn an ass op fënnef Joer limitéiert. Si huet de Virdeel, kuerzfristeg sécherzestellen, datt am Hierscht all Klass mat engem Enseignant besat ass.

Dat ass d'Haaptviraussetzung, Dir Dammen an Dir Hären, fir datt eis Grondschoulen am Hierscht iwwerhaapt kënne fonctionnéieren, an duerfir droe mir als Gréng dës Decisioun.

Allerdéngs hu mir och eng Rei Bedenken, op déi ech kuerz wéilt agoen. Dëse Projet de loi definéiert näämlech net kloer, ëm wéi eng Bacheloren et geet a wéi eng Bacheloren Prioritéit kréien. Dat ass ganz schwiereg. Den Här Baum huet dat och esou erkläert. Mä duerfir léisst dës Dispositioun awer och Plaz fir Spekulatioun. Eng vun de Méiglechkeete besteet jo doran, datt Sozialpädagogen oder eben Éducateurs gradués sech fir déi Poste bewerben an effektiv rekrutéiert ginn. Hire Profill läit net wäit ewech vum Profill vum Enseignant, si hunn eng gewëssen Erfahrung am Emgang mat Kanner, a schonn alleng duerch de Choix vun deem Beruff hu se bewisen, datt se sech zu sozialpädagogeschen an educative Missioune beruff fillen.

Hannendru stellt sech dann awer eng Fro, Här Minister: Wat geschitt, wann d'Educateuren an d'Sozialpädagoge massiv kandidéieren a vun der Selektiounskommissioun als déi gëeegenst Kandidaten ausgewielt ginn, am Fall, wou vill där Leit gebraucht ginn? D'Konsequenz wier jo dann déi, datt dës Persounen aus dem Betreiungssecteur an de Schoulsecteur ofwanderen, mam Resultat, datt d'Penurie vum Schoulsecteur an de Betreiungssecteur verlagert gëtt.

Attraktiv ass dës Ofwanderung an d'Grondschoul allemol, schonn alleng doduerch, datt d'Gehältertabell an der Grondschoul méi attraktiv ass wéi am Betreiungssecteur. Attraktiv ass de Wiessel an d'Grondschoul och, well eng voll Tâche an der Grondschoul méi niddreg ass wéi am Betreiungssecteur, méi Vakanz versprécht an doudsécher och manner belaaschtend ass wéi d'Aarbecht an engem Kannerheem, wou Nuetsschichte musse gemaach ginn.

Dir Dammen an Dir Hären, am Fong kann de Risiko vun der Penurie am Betreiungssecteur just verhënnert ginn, wann net vill Kandidaten aus deem Secteur ugeholl ginn, obscho se sech wahrscheinlech am beschten duerfir eegnen.

An dat féiert dann zu eiser zweeter Fro. Et ass déi: Wat geschitt, wa Persoune rekrutéiert ginn, déi nach ni e Kand vun no gesinn hunn, och wann hire Bachelor mat engem Schoulfach ze dinn huet? Datt eng perfekt formuléiert Lettre de motivation - déi jo ausschlaggebend ass - oder eng villverspriechend Selbstduerstellung um Pabeier net duerginn, fir déi mënschlech an educativ Capacitéite vun engem Mënsch richteg aschätzen ze kënnen, weess jiddwereen, dee regelméisseg mat Astellungen am educative Secteur ze dinn huet. Eng Persoun, déi zum Beispill e Bachelor an der Mathé huet an d'Hannerdier vun dësem Projet de loi benotzt, fir méiglechst schnell Geld ze verdéngen, muss nach laang kee gudden Enseignant sinn. Am Hierscht riskéiert hien, virun enger Klass ze stoen an iwwerfuerdert ze sinn.

An deem Kontext werfen ech d'Fro op, wéi de Problem vu fréizäitegen Demissioune geléist ka ginn am Fall, wou verschidde Persoune mierken, datt se awer net fir dësen Job gemaach sinn a sech no e puer Méint nees zréckzéien. Gëtt dee Moment op d'Réserve des suppléants zréckgegraff? Oder ginn direkt nei Bachelorinhaber agestallt?

A schlussendlech froe mir eis och, ob de sougenannten „Track 2" fir Leit, déi och zum Deel e Bachelor hunn, nach attraktiv ka bleiwen. Hei geet et jo drëms, datt d'Chargéen, déi op d'mannst fënnef Joer Schoul gehalen hunn, hir Formatioun och en cours d'emploi kënne maachen. Den Ënnerscheed zu der neier Dispositioun ass allerdéngs deen, datt dës Persounen hir Formatiounen ausserhalb vun de Schoulzäite musse maachen, wärend déi nei rekrutéiert Bachelorinhaber een Dag d'Woch fir d'Formatioun fräigestallt ginn. Mir ginn ze bedenken, datt dës Fräistellung net nëmmen zu Reiwereien um Terrain ka féieren, mä och zu Schwieregkeete bei der Organisatioun vum Schoulalldag, wann déi nei rekrutéiert Kandidaten a Kandidatinnen all zesummen all Mëttwoch feelen, fir an d'Formatioun ze goen. Mir mengen, datt dat net esou einfach wäert ginn.

Dir Dammen an Dir Hären, d'Konklusioun, déi mir als Gréng an dësem éischte Punkt zéien - dat ass deen heikelsten - , ass kuerz gesot folgend, d'Fransouse géife soen: «À situation exceptionnelle, mesure exceptionnelle.» Dat heescht, mir droen dës Moossnam mat, well et sech ëm eng Noutléisung an enger Noutsituatioun handelt.

A mir begréissen ausdrécklech, Här Minister, datt Dir bereet waart, dës Bréck fir Quereinsteiger op fënnef Joer ze limitéieren am Hibléck op eng Evaluatioun, grad wéi och d'Dispositioun, datt dëse Leit net d'Prioritéit wäert ageraumt ginn. Dat ass ganz wichteg.

Den zweete Punkt, op deen ech ze schwätze kéim, betrëfft d'Reduktioun vun der Ausbildungszäit op de belschen Unien, och mam Zil, kuerzfristeg méi Enseignanten op den Terrain ze kréien. Studenten, déi entweder fir de Cycle 1 oder fir d'Cyclen 2 bis 4 ausgebilt sinn, kréien domat d'Méiglechkeet, no hiren dräi Joer Studium schaffen ze goen an hire Brevet en cours d'emploi ze kompletéiere mat 160 Stonne Formatioun um IFEN. Dës Moossnam ass natierlech sënnvoll, fir der Penurie entgéintzesteieren. Allerdéngs sende mir domat d'Signal aus, datt e Studium vun dräi Joer duergeet, fir Schoul ze halen. Ob dat dee richtege Message ass, doriwwer kann een diskutéieren.

Dir Dammen an Dir Hären, wa mir dann am Hierscht déi Leit aus der Belsch huelen, déi véier Joer studéiert hunn, fir hire Brevet fir d'Cyclen 1 bis 4 ze kréien, a wa mir donieft och déi huelen, déi dräi Joer studéiert hunn, fir entweder am Cycle 1 oder an de Cyclen 2 bis 4 ze ënnerriichten, da kréie mer effektiv fir d'nächst Rentrée vill Enseignanten op den Terrain.

Allerdéngs musse mer och op d'Rentrée duerno kucken, wou kaum nach ee mat véier Joer aus der Belsch wäert kommen, well dräi Joer Studium jo dann duerginn. Fir d'Studente vun der Uni bedeit dat eng gewëssen Diskriminatioun, géife mir mengen, well se net an de Genoss vun dëser Moossnam kommen, souwäit hunn ech dat emol verstanen.

Virun allem muss een awer bedenken, datt d'Formation initiale vum Léierpersonal an der Belsch deemnächst wäert reforméiert ginn. An absehbarer Zukunft muss all Mënsch, deen an der Belsch wëllt Schoul halen, mindestens e Bac+4 ofgeschloss hunn. Interessant ass dobäi, datt d'Breveten anescht ënnerdeelt ginn. Et wäert e Brevet fir de Cycle 1 an 2 ginn, e Brevet fir d'lescht Joer vum Cycle 1 bis zum Cycle 4 inklusiv an e Brevet fir de Cycle 4 bis zum Ënnergrad vum Secondaire inklusiv.

Wa mir da wëssen, datt haut méi wéi d'Halschent vun den Enseignanten am Fondamental an der Belsch forméiert gi sinn, dann däerf dës Reform eis net egal bleiwen, an da lande mir noutgedronge bei der Fro, ob mir weiderhi sollen dru festhalen, Generalisten auszebilden, fir den Term vu mengem Virgänger an dësem Dossier, dem Claude Adam, ze gebrauchen, wann eist Nopeschland konsequent op de Wee vu Spezialiste geet.

An deem Kontext wier et net vu Muttwëll, ze evaluéieren, wat et eise Grondschoulen iwwerhaapt bruecht huet, d'Formatioun vum Enseignant am Joer 2004 ze uniformiséieren an den Enseignant fir de Cycle 1 ofzeschafen. Dat ass déi sougenannte Spillschoulsjoffer oder de Spillschoulsmeeschter, wann een en esou däerf nennen.

D'Belsch féieren dëse Brevet, wéi gesot, nees an: mat der Extensioun op de Cycle 2 an op Basis vun engem Bac+4.

Den drëtten a leschte Punkt, op deen ech ze schwätze kommen, betrëfft d'Reduktioun vun der Stagezäit vun dräi op zwee Joer, nodeems de Stage 2015 am Kontext vun der Reform an der Fonction publique agefouert gi war. Hei muss ee bedenken, datt dës Moossnam schonn a Kraaft trëtt, éier déi éischt Period vun dräi Joer Stage iwwerhaapt emol eriwwer ass. Evaluéiert konnt se also nach net ginn, wat d'Netpertinenz vun deenen dräi Joer ënnersträicht.

Natierlech kann ee grad wéi virdru soen, datt och dës Moossnam aus der Nout eraus geholl gëtt, fir méi educativ Stonnen erauszeschloen oder awer och fir de Beruff vum Enseignant nees méi attraktiv ze maachen, wat eng Interpretatioun ass, déi net vu jiddwerengem gedeelt gëtt.

Ob aus der Nout eng Tugend gëtt, dat muss d'Zukunft weisen. Mä se weist et net vum selwen. Fir erauszefannen, Här Minister, ob dës Moossnam grad wéi aner Moossname sënnvoll a richteg sinn oder ebe kontraproduktiv a falsch, féiert kee Wee laanscht eng Evaluatioun, déi Dir jo och an der Kommissioun versprach hutt.

Une voix.- Très bien!

Mme Josée Lorsché *(déi gréng).*- Dës Evaluatioun muss an engem festgeluechten Zäitraum stattfannen, an dat ass deen eenzege Wee, fir ze wëssen, wéi et an Zukunft soll weidergoen. Domat mengen ech och net just d'Evaluatioun vun dësem Gesetz, mä d'Evaluatioun vu sämtleche Rekrutéierungsmoossnamen an der Fonction publique.

D'Fonction publique ass schliisslech e Ganzt a soll e Ganzt bleiwen, och wann d'Moossname jee no Secteur, jee no Ministère a Verwaltung verschidde kënnen ausgesinn. Well wat fir en Informatiker oder en Ingenieur ka richteg sinn, muss net richteg si fir e Jurist oder en Ekonomist an och net fir e Schoulmeeschter oder eng Léierin.

Dobäi ass et kee Geheimnis, datt net nëmmen d'Grondschoul mat personnellen Enkpäss ze kämpfen huet. Och d'Ministèren an d'Verwaltunge fanne kaum nach Kandidaten, wann et drëms geet, Ingenieuren, Informatiker oder Juristen ze rekrutéieren. E Stage vun dräi Joer mécht d'Situatioun hei och net besser an och net méi attraktiv. En dréit näämlech weder dozou bäi, datt méi Kandidate fonnt ginn, nach datt déi richteg Kandidaten um richtege Poste landen a motivéiert schaffen. Duerfir brauch ee ganz aner Moossnamen.

Duerfir plädéiere mir als Gréng duerfir, datt an Zukunft net méi just iwwert d'Dauer vum Stage diskutéiert gëtt. Déi Diskussioun féiert zu näischt, well se sech net mat den Inhalter, mat de Methoden a mat den Ziler auserneesetzt an och net mat der Fro vun Alternativen zum Stage am Hibléck op eng besser berufflech Aglidderung op allen Ebene vun der Fonction publique.

Op den Enseignement fondamental bezunn, heescht dat ganz vill. Éischtens muss analyséiert ginn, wéi de Beruff vum Enseignant nees méi attraktiv ka ginn. Iergendee Grond muss et jo ginn, firwat esou wéineg Leit sech duerfir interesséieren. An deem Kontext däerf d'Diskussioun ronderëm d'Reform oder carrement d'Ofschafung vum Stage natierlech net feelen, ebe grad well d'Enseignantë scho wärend hirem Studium eng ganz Rei Stagë gemaach hunn.

Eng aner Pist, fir de Beruff vum Enseignant méi attraktiv ze maachen, gesi mir awer och an der Entbürokratiséierung vum Beruffsalldag. D'Léierinnen an d'Schoulmeeschtere mussen nees méi no bei d'Kanner réckelen, wat nëmme méiglech ass, wann de bürokrateschen Opwand an de Grondschoule reduzéiert gëtt.

Zweetens muss och d'Ausbildung nees zum Thema gemaach ginn. Dozou gehéiert, wéi scho gesot, d'Diskussioun, ob mir net äänlech wéi eis belsch Noperen op de Wee vun der Spezialiséierung no Altersgruppen, Leeschtungsniveauen a Spezialfächer wéi Sangen - d'Madamm Hansen huet dat Fach genannt, et ginn der nach méi, zum Beispill och de Sport - kënne goen. D'Situatioun an eise Schoule gëtt näämlech net ëmmer méi einfach, se gëtt ëmmer méi komplex a méi komplizéiert. Fir eis ass dat ee Grond méi, fir sech intensiv mat de Kompetenzen auserneenzesetzen, déi en Enseignant an Zukunft brauch, fir eiser villsproocheger, multikultureller a sozial fragiller Schoulbevëlkerung gerecht ze ginn.

D'Diskussioun iwwert d'Roll an d'Missioune vum IFEN a vun der Uni Lëtzebuerg gehéiert natierlech an deeselwechte Kontext, grad wéi och d'Analys iwwert déi vill Echecken op der Uni Lëtzebuerg.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, en drëtte Volet, dee muss analyséiert ginn, betrëfft deen zukünftege Personalbedarf an der Grondschoul, mä och generell an der Fonction publique. Wann ee sech de rasanten demografesche Wuesstum ukuckt, da kann een dovun ausgoen, datt an Zukunft nach méi Personal an de Schoule gebraucht gëtt wéi haut an datt dowéinst nach méi Personal rekrutéiert muss ginn. Dat ass logesch.

Wa sech dee Moment erausstellt, datt net méi genuch Fësch am Baseng sinn, déi ee ka fänken, da muss een a méi e grousse Baseng fësche goen, fir et bildlech auszedrécken. Dat heescht, wann net méi genuch Kandidaten ënnert de bestoende Bedéngungen ze fanne sinn, da mussen d'Bedéngunge geännert ginn. Dozou gehéiert, datt den Accès zu der Fonction publique an domat och den Accès zu der ëffentlecher Schoul erweidert muss ginn, ouni datt d'Qualitéit dorënner däerf leiden.

Wier et wierklech en Drama, wann en Informatiker, deen an enger Verwaltung schafft an net a Kontakt mat de Bierger a Biergerinne kënnt, net gutt Lëtzebuergesch schwätzt?

Une voix.- Ah voilà.

Mme Josée Lorsché *(déi gréng).*- Mir mengen net. All dës Elementer bilden e grousse Chantier, op deem mir an Zukunft musse schaffen. Zesumme mat de Sozialpartner an allen anere Partner musse mer et fäerdegbréngen, d'Fonction publique an eben och déi ëffentlech Schoul nees op fest Féiss ze stellen an un d'Besoine vun eiser multikultureller Gesellschaft unzepassen.

Domat ginn ech den Accord vun der grénger Fraktioun a soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci. An d'Wuert huet elo den Här Fernand Kartheiser fir d'ADR.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).*- Villmools Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech fänke ganz gär u mat engem Merci un den Här Lex Delles, deen eis dee Projet hei mat vill Begeeschterung virgedroen huet, wéi mir dat vun him gewinnt sinn.

Et ass e Projet, dee ganz déif blécke léisst, well engersäits ass en och ze gesinn an dem Zesummenhang mat där Onrou, déi mer am September zejoert hate bei der Rentrée, wou mer jo och eng Diskussioun hate ronderëm dat, wat wierklech do am Éislek geschitt war. Ech muss soen, déi Diskussioun war net ëmmer transparent, vläicht och net ëmmer ganz éierlech. Mä virun allem musse mer gesinn, datt déi Rekrutementsproblemer, déi mer elo hunn, net nëmme vun eis ausginn, well mer jo och e grousse Wuesstum vun eiser Populatioun hunn, mä och d'Resultat si vu ganz ville Feelentwécklungen am Enseignement.

Et ass näischt, wat einfach esou vun haut op muer entstanen ass. An ech wëll hei just vläicht eng Gewerkschaft zitéieren, den SNE, deen och am Kontext vun dëser Diskussioun gesot hat, et wär eng Konsequenz vun „ressourcenfressenden Reformen im Fondamental". An e Beispill dovunner ass och, datt mer zum Beispill ganz vill Léierpersonal fräistellen, fir Recherchen ze maachen an innovativer Pädagogik. Nach dëst Schouljoer huet de Minister d'Zuel vun de Stonne prozentual ganz héich an d'Luucht gesat, déi consacréiert ginn, fir Recherchen ze maachen an innovativer Pädagogik.

Wa mer awer gesinn, datt Leit um Terrain feelen, froe mir eis: Ass dat wierklech néideg? Eiser Meenung no gehéiert d'Léierpersonal an d'Schoulklassen. Dat ass d'Prioritéit. Mir si géint dee grousse Waasserkapp am Schoulministère.

Dat Zweet ass, datt et ganz vill Problemer mat der Demotivatioun vum Léierpersonal gëtt. An

och dat huet eng ganz Rei vu verschiddenen Ursaachen. Dat Éischt ass emol d'Disziplinn an de Schoulen, wou Gewalt, Gewaltproblemer (veuillez lire: wou et Gewaltproblemer gëtt), déi net däerfe klenggeriet ginn, wou et gutt wär, wann eng Hierarchie, eng Direktioun op der Plaz wär, fir och kënnen no de Schoulen ze kucken. An och d'Bürokratie, dat hunn hei scho Verschiddener ugeprangert, muss reduzéiert ginn. Mä et sinn ausgerechent déi Parteien, déi déi Bürokratie ageféiert hunn, déi haut soen, mir missten d'Bürokratie zréckschrauwen.

Mir als ADR waren ëmmer dergéint, wat de Plan de développement scolaire ugeet, wat d'Bilanen ugeet, an esou vill aner onnéideg Bürokratie, déi an eis Schoulen ageféiert gouf.

A loosse mer dann och emol e Bléck werfen op d'Ausbildung, déi hei am Institut de formation vun der Éducation nationale geleescht gëtt! Do ass zum Beispill d'Fro - an ech wëll do vläicht eng Klammer opmaachen -: Fält et da kengem an all deene quotebegeeschterte Regierungsparteien op, datt net vill Männer an dee Beruff wëllen, obschonn e jo attraktiv an interessant ass?

Iwwerall triet Der fir Quoten an. Hei ass dat op jidde Fall keen Thema, wann hei net vill Männer wëllen de Schoulmeeschterberuff ergräifen. Huet dat vläicht eppes mat deem Gegenders am Unterrecht ze dinn, och eng iwwerflëssig Saach, déi säit Jore forcéiert gëtt? An huet et net och eppes domadder ze dinn, net datt net vill Männer do komm sinn,…

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Kolleegen, wann ech gelift, et ass e bësse vill Gegrommels am Sall.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).*- Mech stéiert dat net, Här President.

(Hilarité et brouhaha)

Si grommele vu Begeeschterung, an dat ass ganz richteg esou.

Mme Nancy Arendt *(CSV).*- Wéi ee Mann!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Ech fäerte ganz, dass dat net d'Ursaach ass, Här Kartheiser.

(Hilarité)

M. Fernand Kartheiser *(ADR).*- Dir wäert elo gesinn, Här President.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Ech fäerte ganz, Dir kritt dat net duerch.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).*- Dir wäert gesinn, mat deem, wat ech elo soen, wäerte Verschiddener heibanne grommelen.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Da wäert ech se awer och net méi stéieren.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).*- Neen, stéiert se net.

(Hilarité)

Et ass näämlech esou, wann Der dee leschte Rapport „Antisémitisme au Luxembourg" gesinn hutt, déi Leit aus de Regierungsparteien hunn dat bestëmmt, deen ass näämlech ganz interessant. An eng Starroll an dësem Rapport spillt de Comité pour une paix juste au Proche-Orient, dee kenne mer jo, deen an dësem Antisemitismusrapport vill zitéiert gëtt.

Wat interessant ass, ass, datt deen am IFEN ka Schoul halen an datt, wéi de Minister mer och als Äntwert ginn huet op eng Question parlementaire, déi Coursen, déi Seminäre vun dem Comité pour une paix juste au Proche-Orient sont „reconnus au même titre que les autres cours offerts à l'IFEN".

Mir hunn also eng Situatioun an Europa, wou déi meeschte Regierungen an Europa géint den Antisemitismus kämpfen, an dës Regierung mécht den Antisemitismus zu engem Schoulfach. Ech géif mer an Ärer Plaz emol richteg Froe stellen, wie bei lech däerf enseignéieren a wat Der mat deem maacht. Antisemitesch Organisatiounen hunn an eiser Educatioun näischt verluer.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Kartheiser *(ADR).*- Dann e véierte Punkt, wou mer gesinn, datt grouss Problemer an der Schoul sinn, dat sinn natierlech déi flexibel Aarbechtszäitmodellen, vill Congésdemanden. Och dat kann een an de Statistike vum Ministère liesen. Awer et komme weider Geforen op eis Schoul zou, och weider Facteuren, déi eis Schoulleit, eist Léierpersonal demotivéieren. An dat ass och den Nivellement vers le bas.

An déi Gefor kënnt och, dat muss ech de Kolleege vun der CSV awer och virhalen, wa si an eng Regierung kommen. Och dann ass déi Gefor net gebannt. Si hunn och scho geschwat vun Entschlake vu Schoulprogrammer, d'Sprooche wären nach ëmmer ze vill komplizéiert. Brauche mer de Passé simple? Och d'CSV geet weider op de Wee, fir de Leit ëmmer manner bäizebréngen.

Eng wëssenschaftlech Etüd a Frankräich huet viru Kuerzem gewisen, datt vun 1987 bis 2009, zwanzeg Joer, de Schoulniveau ëm dräi Joer gefall ass, dräi verluere Schouljoren duerch déi Reformen, déi komm sinn an déi och hei zu Lëtzebuerg an enger ganz äänlecher Form erabruecht gi sinn.

Wa mer haut ëmmer méi laang Studienzäiten hunn, ëmmer weider d'Schoul verlängeren, wär et dann net dee gudde Wee, fir den Niveau erëm eropzesetzen an domadder Zäit ze spueren? An deen Niveausverloscht, dee gesi mer am Statsexamen, am Premièresexamen an och am Concours elo, fir d'Léierpersonal opzehuelen. Mir hunn elo scho Leit, déi dee Stress net méi aushalen, Affer vum kompetenzorientéierten Unterrecht. A mir wësse vun der Uni, vun deene Leit, mat deene mer do schwätzen, datt dat, wat do produzéiert gëtt, vun deene Leit, déi Sciences de l'éducation studéieren, dacks net an engem Franséisch formuléiert gëtt, wat een iwwerhaapt nach ka verstoen.

Ech huelen een Zeien, deen net verdächteg ass, den Här Claude Adam, dee mer elo leider net méi bei eis hunn, an hien huet an engem Artikel am Lëtzebuerger Wort an engem Interview vum 21. Mäerz dëst Joer gesot: „Das Ministerium will, dass die Uni mehr Kandidaten mit Defiziten aufnimmt und ihnen bei der Aufarbeitung ihrer Schwächen hilft. ‚Das ist schön und gut', sagt Adam" - de Gréngen, also ech stinn elo net am Verdacht, dat hei ze behaapten - „‚Was (…), wenn sie am Ende der Ausbildung ihre Defizite nicht aufgearbeitet haben? Was zertifiziert die Uni in solchen Fällen?' Adam ist skeptisch. Die Erfahrung zeige, ‚dass nur wenige Studenten mit einer Admission conditionnelle aktiv an ihren Defiziten arbeiten', so Adam. ‚Wir riskieren, Generalisten auszubilden, die keine mehr sind.'" Dat ass d'Wourecht. Dat ass einfach esou, wéi et ass.

Mä firwat sinn net d'Konsequenzen, déi d'Politik dorauser zitt, datt mer konsequent géint den Nivellement vers le bas virginn, datt mer kucken, datt d'Leit erëm eppes léieren an eppes kënnen, an net d'Leit an d'Schoul eraloossen, déi selwer net méi deen Niveau hunn, dee se brauchen, fir iergendengem aneren eppes bäizebréngen?

Well loosse mer dach d'Realitéiten esou uschwätzen, wéi se sinn! D'ADR ass, an dat ass meng déif Iwwerzeegung, déi eenzeg Partei heibannen, déi dee feste Wëllen huet, den Nivellement vers le bas ze stoppen. Dat ass e Wahlverspriechen, wat mir mat un déi éischt Plaz setzen. Mat eis geet dat do net esou virun, well mir féieren eist Land an eng Situatioun, déi eis net méi konkurrenzfäeg mécht, déi eis Verwaltungen net kann um Fonctionnéieren halen, déi eiser Ekonomie schuet. Dat dauernd Ronderëmgeschwätz ronderëm d'Problemer an der Educatioun hëlleft kengem Mënsch.

Une voix.- Ganz richteg! Ganz richteg!

M. Fernand Kartheiser *(ADR).*- Wa mir dat Gesetz hei kucken, musse mer eis och dräi fundamental Froe stellen. Dat Éischt ass: War et iwwerhaapt néideg, wa mer elo dës Weeër opmaachen, datt mer d'Sciences de l'éducation esou virgeschriwwen hunn, fir kënnen an d'Schoulen enseignéieren ze goen? Wann dat net fonctionnéiert huet - an et huet jo offensichtlech net fonctionnéiert - an elo aner Voien opgemaach ginn, ass dann net d'Konklusioun och déi, datt mer mussen déi urspréngleche Orientatioun iwwerpréiwen?

De Stage an der Fonction publique: Haut maache Parteie wéi d'DP Propositiounen am Wahlkampf, einfach esou: „Mir reduzéieren de Stage ëm ee Joer, ëm zwee Joer." Den 13. Oktober sinn et zwee Joer a sechs Méint. Mä et ass jo awer dës Regierung, déi decidéiert huet, de Stage net nëmmen ze harmoniséieren, mä ze uniformiséieren an der Fonction publique.

Wéi eng Konsequenzen huet dann dës Entwécklung an der Éducation nationale op de Stage allgemeng? Wat soen dann déi aner Berufsgruppen an der Fonction publique zu deenen Entwécklungen? Mir si gespaant. A wéi wëllt d'Regierung dann arbitréieren?

An dann, wéi gesot, hu mer Ongerechtegkeete géintiwwer deene Studenten, déi am Ableck am véierte Joer op der Uni sinn. Ech mengen, och do muss ee sech drëm këmmeren, wann dës Solutioun ageféiert gëtt.

Fir d'ADR ass dat hei e Gesetz, wat mer net matstëmmen, mä mir enthalen eis. Mir enthalen eis, well et fir eis wichteg ass, datt mer eng Noutsituatioun elo palliéieren, well mer och mengen an der Iwwerzeegung sinn, datt mer mussen de Schoulbetrib um Lafen halen.

Mä et ass eng Noutsituatioun, et ass näischt, wat mer gutt fannen. Et ass eppes, wat mer als Noutwendegkeet matdroen. Mä dee grousse Problem Schoul, dat gëtt fir eis eng Prioritéit am Wahlkampf. Mir sinn net d'accord, datt d'Schoul weider esou mësshandelt gëtt, wéi et an de leschte Jorzéngten de Fall war. Mir wëlle se erëm opriichten am Interessi vun eise Kanner an am Interessi vun der Zukunft vun eisem Land.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Gast Gibéryen *(ADR).*- Emol een, deen d'Wourecht seet.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- De leschte Riedner ass den Här Marc Baum.

Une voix.- Et gëtt ëmmer eng éischte Kéier.

M. Gast Gibéryen *(ADR).*- Elo ass et eriwwer mat der Mäerchestonn.

M. Marc Baum *(déi Lénk).*- Här President, alleguerten d'Virriedner si schonn drop agaangen, datt dat heite Gesetz oder deen heite Projet als Haaptobjet huet, fir eng Penurie am Enseignement ze verhënneren oder eng Äntwert op eng Penurie ze ginn, fir datt bei der Schoulrentrée am Hierscht net eng Katastroph geschitt.

Déi Penurie, dat muss een dann awer soen, déi huet verschidden Ursaachen. Engersäits sinn net méi genuch Kandidaten, déi dee ganze Parcours wëllen aschloen. An ech hu scho vill Grënn héieren, firwat et net esou vill Kandidate méi ginn. Deen neisten hunn ech elo héieren, dee mech awer elle verwonnert, dee wier, datt esou vill Gegendert géif ginn. Ech mengen net, datt dat ee vun den Haaptgrënn fir d'Penurie ass.

Wat dëse Projet awer mécht, dat ass, datt en an eisen Aen de Problem vun der Penurie regelrecht ëmgeet. An e stellt am Géigenzuch éischter d'Qualitéit vun der Ausbildung vun den Enseignanten an domadder och d'Qualitéit vum Unterrecht a Fro. Virun allem d'Zouloossung vum Inhaber vun engem ganz vag formuléierten alternative Bachelor, also engem Bachelor an engem Beräich, dee vaguement eppes mat den Objektiver vum Fondamental ze dinn huet, also alles ausser de Sciences de l'éducation, steet fir eng Entwäertung vum Diplom vun de Sciences de l'éducation, domadder natierlech och vum Beruff vum Enseignant. A wie seet Entwäertung, dee seet natierlech dann och, datt et e Beruff ass, dee manner attraktiv gëtt.

Dës Mesure gouf zwar duerch den Asaz vu Gewerkschaften oder de Widderstand vu Gewerkschaften op fënnef Joer begrenzt an och nëmmen dann (veuillez lire: an däerf nëmmen dann ugewannt ginn), wa sech net genuch Kandidaten am Concours presentéiere mat deem richtegen Diplom, also mam Diplom vun de Sciences de l'éducation.

Dës Mesure sollt also trotzdeem déi absolutt Ausnam bleiwen, fir géint dësen Ëmstand virzegoen. Mir mengen, datt, wann ee wierklech muss op dës Mesure zréckgräifen am nächste Joer, een dat net hätt nëmme sollen op fënnef Joer, mä op zwee Joer begrenzen.

Ech kommen awer op den Ufank zréck, näämlech d'Fro, firwat sech esou wéineg Leit mellen, fir iwwerhaapt dee ganze Formatiounszyklus matzemaachen. An ech mengen, datt dat wierklech eppes mat der Attraktivitéit vun deem Beruff ze dinn huet, déi awer an der Vergaangenheet gelidden huet. D'Stéchwierder dozou sinn awer, mengen ech, d'Stagezäit, déi nei agefouert ginn ass, awer och d'Kierzung vu Gehälter respektiv mat der Stagezäit verbonnen och déi Contrainten, datt d'Leit mussen e Memoire maachen, déi, op jidde Fall bei all deene Leit, mat deenen ech geschwat hunn, net wesentlech zur Attraktivitéit vun deem Beruff bäigedroen hunn. A wann et elo nach gläichzäiteg dozou aner Leit ginn, déi quasi als Quereinsteiger do kënnen erakommen, dann ass dat, mengen ech, eng weider Entwäertung vum Beruff.

Ech mengen awer, datt e Grond vun der Penurie net nëmmen deen ass vun de Kandidaten oder de feelende Kandidaten, mä och deen ass, datt den Educatiounsministère an deene vergaangene Joren an och an deene vergaangene Méint net midd ginn ass, seng eege Ressourcen ze verstreeën duerch d'Schafung vun entretemps ronn 16 spezialiséierte Schoulorganismen, deenen hir Missioune sech awer och zum Deel iwwerschneiden. Géint de Schoulofbroch a fir d'Réussite scolaire ass et an eisen Aen awer wichteg, gutt ausgebilten Enseignanten, Sozialpädagogen a Psychologe fir d'Schoule selwer ze rekrutéieren, well do gi se och gebraucht.

Wann d'Enseignanten hir Tâche opginn, fir als Instituteur spécialisé an engem vun deenen x pädagogeschen Zentre Perspektiven op och eng deelweis méi attraktiv Pai an och méi attraktiv Aarbechtskonditiounen ze kréien, da stellt de Ministère sech an eisen Aen domadder selwer e Been.

Duerfir menge mer, datt dëse Projet allerhéchstens, allerhéchstens eng kuerzfristeg Noutléisung ass, fir am Hierscht eng Katastroph ze verhënneren, mä datt et net emol den Ufank vun der Debatt ass vun der Ursaacheforschung, firwat mer do sinn, wou mer sinn, an datt awer heimadder och de Risiko leeft, datt eng ganz Rëtsch Mëssstänn souguer nach weidergefouert gi respektiv souguer neier geschafe ginn.

Dëst gesot, wäerte mer eis bei dësem Projet och enthalen.

Merci.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci och. Domat si mer um Enn vun der allgemenger Diskussioun. An d'Wuert huet den Erzéiungsminister, den Här Claude Meisch.

Prise de position du Gouvernement

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.*- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, e grousse Merci un de Rapporteur, dee jo nach eng Kéier den Historique an d'Motivatioun fir dëse Gesetzesprojet, mä awer och déi eenzel Dispositioune virgestallt huet. Ech wëll deenen eenzelne Riedner Merci soen, wëll awer op e puer Aspekter nach eng Kéier agoen.

Et ass deelweis ugeklongen, datt mer heimadder effektiv besser opgestallt si bei der nächster Rentrée. An duerfir wonnert et mech awer, datt d'Zoustëmmung zu dësem Projet de loi hei net méi grouss ass a méi breet ass. An eigentlech hätt se missen unanime sinn. Well wa mer gesinn, datt mer fir déi nächst Rentrée heiduerjer däitlech méi a méi héich qualifizéiert Schoulpersonal kënne rekrutéieren, wéi dat an deene leschte Joren de Fall war, an ee sech dann heihinnerstellt a seet, et wéilt een eppes fir d'Qualitéit an der Schoul maachen a Qualitéit an der Schoul wär mat gutt qualifizéierten Enseignanten ze kréien, da misst eigentlech d'Zoustëmmung hei méi breet sinn, wéi se da finalement ass.

Mir wäerte fir d'Rentrée 2018 380 Poste publizéieren. Et ass de Mëtteg scho gesot ginn. Mir hu fir de Concours am Fondamental 243 Kandidature virleien, déi mer jo alleguerten dann no deenen neie Regele kënnen huelen. Do sinn der nëmmen 39 dobäi, déi scho bei eis an der Réserve des suppléants schaffen, well se vläicht virdru just den Zougang zum C1 haten, well se vläicht virdrun nach d'Preliminairen net gepackt haten. Mä 204 sinn nei Diplomiéierter, déi de Bachelor en sciences de l'éducation hunn, also wou mer eis jo alleguerten eens sinn, datt et dat ass, genau dat ass, wat mer gären hätten, wat d'Enseignanten hei solle kënne virweisen, fir an d'Enseignantscarrière eranzekommen.

Ech hunn de Mëtteg keen héieren, deen eppes aneres gesot huet. Heimadder erreeche mer dat doten. Am Verglach mat deenen 204 diplomiéierten Enseignanten, déi mer dëst Joer nei kënnen an de System rekrutéieren, hate mer der d'lescht Joer just 91 kënne rekrutéieren. An dat war eng vun den Haaptursaachen, firwat mer punktuell Problemer - ech wëll nach eng Kéier betounen: punktuell Problemer - virun allem an enger Regioun vum Land hate bei der Rentrée 2017.

Déi grouss Ännerung, déi och hei de Mëtteg diskutéiert ginn ass, dat ass, wa mer feststellen - an dorobber hu mer jo keen Afloss, dat stelle mer fest -, wéi vill Kandidaten datt mer hunn, wéi vill Leit datt wëllen an den Enseignement fondamental schaffe kommen, a mer mierken, et geet net duer, datt mer eis hei eng aner Méiglechkeet gi wéi déi, déi mer haut hunn, fir awer qualitativ héichwäerteg Leit kënnen ze fannen, déi dann déi Posten do occupéieren. An do muss een awer ganz kloer emol nach eng Kéier soen, wéi bis elo (veuillez lire: wéi dat bis elo gemaach gouf) - an dat war net nëmmen d'lescht Joer an dat war och net nëmmen déi lescht puer Joer, dat war déi lescht Jorzéngten esou, well déi lescht Jorzéngten hu mer eng Penurie am Enseignement fondamental gehat -: Da si Leit geholl ginn, déi eng Première haten, déi véier Woche Stage haten an déi ganz Tâchen hu missen iwwerhuelen. Dat wëlle mer eben elo net méi.

Mir wëllen, datt weiderhin deen, deen eng Première huet, véier Woche Stage huet, punktuell emol kann ersetze goen, ee Moien, zwee Deeg, dräi Deeg, vläicht emol eng Kéier eng ganz Woch, wann ee méi laang krank ass. Mä datt awer deen, deen e Congé de maternité, e Congé parental ersetzt, e Congé sans traitement ersetzt, fir déi Tâche iwwer laang Zäit vläicht als Titulaire de classe kënnen ze maachen, eng aner Formatioun huet. An haut ass et eben esou, datt deen e Bac huet plus véier Woche Stage an da riskéiert, scho mat esou Aufgaben am Enseignement fondamental betraut ze ginn. Ech soen et nach eng Kéier: Dat ass net nei, dat ass d'Realitéit zanter Laangem.

An domadder raume mer haut hei op, wa mer dat Gesetz hei stëmmen.

An duerfir verstinn ech och net, datt hei Kolleeginnen a Kolleegen higinn an net matstëmmen an awer gläichzäiteg soen, mer missten eppes fir d'Qualitéit vun eiser Schoul maachen. Mir ersetzen hei net den diploméierten Enseignant duerch een, dee vläicht e Bachelorstudium an engem anere Fach huet. Mir ersetzen hei deen, deen eng Première plus véier Woche Stage huet, duerch een, deen e Bachelor huet an dann 240 Stonne Formatioun wäert maache wärend engem Joer, da seng Preliminairë muss maachen a sech dann am Concours muss placéieren. Dat ass d'Realitéit. An domadder maache mer eis Schoul besser, Dir Dammen an Dir Hären.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* Ech wëll lech duerfir, Här President, e klengt Dokument ginn, well ech hunn elo vill Chiffere genannt. Dat kann ee vläicht eng Kéier ronderëm ausdeelen an och mat publizéieren.

(M. Claude Meisch dépose un document.)

Dat vergläicht eigentlech nach eng Kéier déi Chiffere vun der Rentrée 2017 mat deenen, déi elo méiglech sinn an nëmmen elo méiglech si mat dësem neie Gesetz.

D'Fro ass absolutt pertinent a se ass vu bal alle Riedner och ugeschwat ginn, firwat mer dann an enger Situatioun sinn, wou et schwéier virauszegesinn ass, wéi vill Enseignanten datt sech d'nächst Joer mellen, wou et och net ëmmer einfach virauszegesinn ass, wéi vill datt mer der eigentlech brauchen. Et ass vill doriwwer geschwat ginn. An eigentlech kenne mer d'Äntwerten.

Et ass een Aspekt, deen eigentlech net genuch diskutéiert ginn ass, well dee mécht et eis haut op den Dag nach relativ schwéier, fir festzestellen, wéi vill Leit mer nach zousätzlech brauche fir den nächste 15. September. Dat sinn d'Congéen, déi ugefrot ginn. E Congé parental, e Congé de maternité, e Congé sans traitement, e Congé pour travail à mi-temps oder en Temps partiel, déi hu vun der Rentrée 2016 op d'Rentrée 2017 ëm cumuléiert insgesamt 120 Posten zougeholl, net 120 Leit, déi dat gefrot hunn, mä cumuléiert 120 Poste méi innerhalb vun engem Joer.

A wa mer da gesinn, datt mer just à même waren, 91 nei diploméiert Enseignanten ze rekrutéieren, nun, ech mengen, da stellt ee fest, datt dat doten ee ganz groussen Impakt huet.

Een aneren Impakt ass deen, datt jonk Studenten, an dat begréisse mer eigentlech, sech no hirem Bachelorstudium net onbedéngt direkt engagéieren, fir an der Schoul ze schaffen, mä e Master maachen.

Mer hu selwer Carrièren opgemaach fir e Master an der Sonderpädagogik oder den Instituteur spécialisé fir den Ëmgang mat Kanner mat extrae Besoinen, de Master an der Schoulentwécklung, den Instituteur spécialisé pour le développement scolaire, deen och Enseignanten, déi en zousätzleche Masterstudium hunn, kënne maachen. An deen Appell ass gehéiert ginn. An ech muss soen, ech begréissen dat, datt deen een oder deen anere seet: Ech ginn net direkt elo an de Beruff, ech maachen nach deen dote Master, an datt en zwee Joer méi spéit kënnt.

Duerfir, wann een hei seet, mir hätten elo eigentlech just eng Bréck gebaut an déi wär nëmmen eemol ze bauen, well mer aus der Belsch e Joergang méi fréi géife kréien, nun hei sinn och déi, déi d'lescht Joer net komm sinn, well se e Master maachen, déi kommen dann d'nächst Joer, se komme mat engem Master, se si besser qualifizéiert. Och dat, mengen ech, solle mer würdegen. A se kënnen aner Fonctiounen, déi mer dringend brauchen an eise Schoulen, dann och unhuelen.

Et war ganz schwéier, erauszefannen, wéi vill Studentinnen a Studenten op den Héichschoulen doruechter - zu Lëtzebuerg geet dat jo nach, mä an anere Länner, notamment an der Belsch oder an der Schwäiz - ënnerwee sinn.

Ech si selwer bei d'Lëtzebuerger Studentinnen a Studente mat enger Equipp vum Ministère gefuer, duerch d'Belsch bis an d'Schwäiz, hu mat hinne geschwat, hunn och Kontakt opgeholl mat den Autoritéite vun de Schoulen, fir einfach méi regelméisseg Informatiounen ze kréien an awer och nach eng Kéier eis Rekrutementsprozeduren a -kritären, déi mer jo hei nach eng Kéier änneren, do op der Plaz ze diskutéieren.

D'ailleurs ass do och ganz vill iwwert de Stage diskutéiert ginn. An ech mengen, wa mer e mëttlerweil jo schonn zweemol geännert hunn, dann ass dat zum Deel och opgrond vun deenen Diskussiounen, déi mer do mat den zukünftege Leit vum Terrain haten.

Et ass och net evident, d'Schülerzuele vun engem Joer op dat anert virauszesoen. Mir wësse jo awer, datt mer eng gewësse Croissance démographique am Land hunn. Mir wëssen, datt d'Leit och vu bausse bei eis kommen. Mir wëssen, datt déi och emol Kanner matbréngen. Dat ass eis jo awer alleguerten net ganz friem. A ganz vill Député-mairen, déi hei am Sall sinn, déi hu mer an de leschte Méint Bréiwer geschriwwen, se bräichten nach deen een oder aneren zousätzleche Posten, well se grad déi dote Situatioun an hirer Gemeng hunn.

Da wonnert et mech awer, datt d'Madamm Hansen hei freet, wéi et da méiglech wär, datt d'Zuel vun Enseignanten, déi an engem Joer solle rekrutéiert ginn, dann awer herno nach eng Kéier no uewen adaptéiert gëtt. Ma ganz genau well mer déi leschten Zuelen eben nach eng Kéier kucken a well mer ganz no un der Entwécklung dru sinn an dann deem och nach eng Kéier Rechnung droen! Mer kënnen dach do virdrun net d'Aen zoumaachen. An duerfir hunn ech déi Fro nu wierklech net kënnen novollzéien.

(Interruption)

Wéi ech och net richteg kann novollzéien, Här President, datt hei awer net unerkannt... Dach, ech kann et novollzéien, well mer si jo hei an enger politescher Debatt. Et ass jo och ee Moment, wou dat da méi schwéier ass, vläicht nozevollzéien. Mä eigentlech si mer jo hei amgaangen, Problemer ze léisen.

Mat dësem Gesetz a mat aneren Diskussioune léise mer Problemer. Eis hei virzewerfen, mir géife selwer déi dote Problemer schafen, well, wéi esou schéi gesot gëtt, mir géifen dann ëmmer ze vill lasskappen doruechter,...

(Interruption)

...ma da muss een eis awer emol erklären, wat mer dann net sollte lasskappen! Solle mer da keng Instituteurs spécialisés huele fir den Ëmgang mat Kanner, déi extra Besoinen hunn,…

(Interruption)

...fir d'Inklusioun kënnen ze garantéieren an de Schoulen? Solle mer dat dann net maachen?

E Rechtsusproch vun den Elteren, dee vun 1994 u gëllt, deen an eisem Gesetz steet, datt, wann d'Éltere soen: „Ech hätt gären, datt mäi Kand an der Regelklass bleift", datt dat och kann ageléist ginn.

Ma mir mussen endlech do handelen, fir datt mer dat doten och kënnen hikréien. An do brauche mer och déi personell Ressourcen.

Mir mussen eis endlech an enger Rei vun Domäner an der Educatioun Moyene ginn, fir eis Ambitiounen ze erfëllen, an net eis Ambitioune reduzéieren a se just nach eise Moyenen an eise Ressourcen upassen. Dorënner leiden d'Schoulen an dat geet zulaaschte vun der Qualitéit vun eisem Enseignement.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* Ech wëll nach eng Kéier drun erënneren, wéi virdru probéiert ginn ass, d'Penurie vun Enseignanten ze léisen; de Contingent ass agefouert ginn. Iwwer zéng Joer sinn 300 Posten agespuert ginn an der Grondschoul, well de Contingent agefouert ginn ass.

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Et war awer nach ni esou eng Rentrée scolaire!

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* An ech denken, datt dat virun allem och Virstellungen an de Wonsch vum Finanzminister waren deemools, deen dat dote gemaach huet.

(Interruption)

Dës Regierung, Här President, ass higaangen an huet déi 150 Posten, déi agespuert gi sinn iwwert de Contingent, an dëser Legislaturperiod vun 2014 bis 2019, ëmgewandelt a se zréck op den Terrain, zréck an d'Schoule ginn als Instituteurs spécialisés.

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Et si just keng Leit do...

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* Dat ass déi Politik, déi dës Regierung mécht, fir de Schoule besser Moyene ze ginn, fir besser kënnen ze fonctionnéieren. A mir probéieren iwwert dëst Gesetz natierlech och, fir hannendrun deementspriechend gutt a méi héich qualifizéiert Leit fir eis Grondschoulen ze fannen.

Sech heihinnerzestellen an ze soen: „Dir hutt elo regional Direktioune gemaach." Natierlech schaffen do Leit, an dat sinn alleguerte fréier Enseignanten, déi do schaffen! An dann ze soen, dat wier eng Ursaach vun där Situatioun, an am selwechten Otemzuch,…

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Vun der Feelplanung!

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* ...am selwechten Otemzuch awer ze soen: „Mir brauchen en Direkter an all Schoul." Wéi wann dat net fréier Enseignantë wären, déi dann net méi virun der Klass wären! Also, do muss ee sech awer wierklech un de Kapp fillen…

(Interruption)

...fir dat nach alles kënnen nozevollzéien.

Grad esou, mä, ech mengen, et kann een net alles gelies hunn. Ech weess, datt d'Madamm Hansen ëmmer ganz akribesch all Dossier kuckt, mä dat heiten hutt Der iwwersi gehat. Och déi Accompagnateuren, déi déi nei Chargé-de-coursen, déi elo mat Bachelor erakommen, wäerte begleeden an de Schoulen, kréien eng Indemnitéit. Déi maachen dat net gratis. Si wäerte 40 Euro Index 100 pro Trimester a pro Kandidat kréie bei der Begleedung vun deene sougenannte Quereinsteiger. Mä, ech mengen, et kann een do sécherlech och emol dat eent oder dat anert kënnen iwwersinn. Dat ass net schlëmm.

Mir begleeden…

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Här Minister, erlaabt Der eng kuerz Reaktioun?

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* Wann et mer bei menger knapper Zäit herno net ugerechent gëtt, jo!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Jo, selbstverständlech.

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* Well ech hunn nach e puer Saachen ze soen!

Une voix.- Ouh?!!

(Interruptions)

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Merci, Här President. Just ganz kuerz. Ech hunn dat nogelies beim IFEN-Gesetz. A beim IFEN-Gesetz stoung dran, datt fir déi Leit, déi d'Chargëë géife begleeden, u sech näischt géif bezuelt ginn. Déi missten dat gratis maachen. Dat war deemools och ugeschwat ginn an do krut ech och als Äntwert, et géif tatsächlech u sech de Risiko bestoen, datt et u sech géif drun hänken, datt iergendee Fräiwëllege sech géif melden.

Ech begréissen dann natierlech, wann dat elo geännert ginn ass.

M. Claude Meisch, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.-* Beim neie Règlement grand-ducal wor dat doten esou dran definéiert ginn, fir datt déi dat net benevoll maachen, mä datt se ugepasst zu hirem Aarbechtsopwand och duerfir honoréiert ginn.

Mir begleeden déi Reform an der Belsch natierlech. An ech mengen, datt dat net dat Eenzegt ass, wou mer eis sollte Froen driwwer stellen. Froen, déi och hei an der Debatt opgeworf goufen, déi absolutt berechtegt sinn, wou mer sécherlech awer och ënnerschiddlecher Meenung sinn a wou ech mengen, datt mer net konnte virum Vott vun dësem Gesetz, sief et an enger Interpellatioun, an enger anerer geaarteter Diskussioun se alleguerten esou beäntwerten, datt mer prett wäre fir déi nächst Rentrée an eng Rei vu Mesuren, déi kuerzfristeg gräife kënnen, ze huelen.

Mir hunn Informatiounen, jo, iwwert déi Reform an der Belsch. Et geet an déi Richtung, wéi d'Madamm Lorsché och hei beschriwwen huet. Allerdéngs wësse mer nach net, ob se esou ëmgesat gëtt. Eis schéngt et, an eenzelnen Akteuren an der Belsch awer och, esou ze sinn, datt deen Timing, deen emol annoncéiert gouf, net onbedéngt ze halen ass, datt do virun allem hire Conseil d'État sech momentan domadder beschäftegt a gekuckt gëtt, wéi dat Gesetz do erauskënnt an ob dann eng politesch Majoritéit do ass, fir an déi dote Richtung ze goen, oder wat herno wäert iwwreg bleiwen.

Mä et kann eng Repercussioun op eis Rekrutementer hunn, woubäi ech nach mengen, datt se net - wann et esou geet, wéi momentan presentéiert ass an der Belsch - wäerte fundamental Repercussiounen hunn op eis Rekrutementskritären, oder dat muss net onbedéngt sinn. Well deen, deen elo en C1-Zougang huet plus nach e Cycle 2, wéi et virgesinn ass, kann ëmmerhi bei eis an den C1 goen, wéi et elo ass. Deen, deen d'Cyclen 2 bis 4 kann enseignéieren, an och nach dat lescht Joer vum C1 respektiv déi éischt Jore vum Secondaire, kann ëmmer seng Kandidatur stellen, och fir bei eis vum 2 bis 4. Mä trotzdeem ass et interessant ze wëssen, wat aner Länner maachen, fir och vläicht ze kucken, wat de Profill vun den Enseignanten da bei eis soll sinn.

An do si Froen opgeworf ginn, déi awer, mengen ech, och herno déif gräifend organisatoresch Verännerunge mat sech bréngen. Ech muss lech soen, datt ech a priori eigentlech nach ëmmer en Unhänger si vum Generalist, en Enseignant an der Grondschoul, an datt ech eigentlech e Problem domadder hunn, wann ech an eenzel Klassen erakommen oder mat Kanner doruechter schwätzen a froen: „Wien ass dann deng Joffer? Wien ass däi Schoulmeeschter?", an da kréien ech dräi, véier oder heiansdo fënnef Leit genannt, déi an der Woch sech do d'Klensch an de Grapp ginn.

A wa mer deen dote System elo nach verallgemengeren, andeems mer Enseignanten hunn, wou et kloer ass, datt deen een eigentlech just Franséisch a Mathe däerf enseignéieren, deen aneren awer just Däitsch an d'Sciencen däerf enseignéieren, da riskéiere mer, datt mer dat doten net zesummegedréckt kréien, datt mer dat doten net reduzéiert kréien, mä datt mer et éischter nach wäerten ausgedeent kréien.

An do maachen ech mer awer scho Suergen. Organisatoresch Änderunge géif dat dote jo bedeiten. An ech weess net, ob jiddwereen, dee sech haut de Mëtteg dofir ausgeschwat huet, sech dees bewosst ass. Déi Zoudeelung un d'Enseignantë vun den eenzelnen Tâchen ass jo dann net méi méiglech, wéi et haut ass, wéi et an de Permutatiounsreglementer vun de Gemenge steet, datt et zum ganz groussen Deel no der Anciennetéit ass. Alles dat, wat do haut besteet, dat geet iwwer Bord, wa mer de spezialiséierten Enseignant hunn, dee just däerf eenzel Fächer enseignéieren an anerer net. Da kréie mer eng ganz aner Organisatiounsform. An ech mengen net, datt jiddwereen dat esou ganz kloer gemengt huet, wéi en et vläicht de Mëtteg hei wollt soen.

Nun, déi Fro, déi hunn ech mer och gestallt, wou ech Minister gi sinn: War et opportun, fir virdrun hinzegoen an d'Ausbildung esou ze generaliséieren op der Uni Lëtzebuerg, datt ee vum Cycle 1 bis de Cycle 4 kann enseignéieren? Well ech éischter scho ganz kloer aner Aufgaben och gesi fir de Cycle 1, zum Deel Aufgaben, déi sech iwwerschneide mat deem, wat mer an der nonformaler Bildung och maachen, wéi herno am Cycle 2 bis 4. Nu kann et interessant sinn, datt deen, deen herno am Cycle 2 bis 4 ass, och dat dote gesinn huet, mä deen aneren, deen am Cycle 1, huet och dat dote gesinn an e kann et eigentlech net all Dag an der Beruffspraxis och ëmsetzen. Mä ech mengen awer och, datt mer dat net all puer Joer sollen änneren. Mä da solle mer nach eng Kéier eng Evaluatioun doriwwer maachen an nach eng Kéier d'Käpp beieneestrecken, wéi iwwer vill aner Punkten, a kucken, wéi et da fir déi nächst Jorzéngten eigentlech gutt wär.

Mir hunn d'Käpp mat der Uni Lëtzebuerg beieneegestreckt a se nach eng Kéier kloer un hir Aufgab och rappeléiert, näämlech, datt se, wann et déi eenzeg Héichschoul hei am Land ass, déi eenzeg Uni hei am Land ass, déi Enseignanten ausbilt, se eigentlech och esou passgenau op eis Besoinen hei zu Lëtzebuerg kann ausbilden. A mir wëssen, datt dat anerer sinn, déi vläicht op anere Plazen, wou Ausbildunge kënne geschéien..., da musse se méi wéi haut, vläicht héchstens e Véierel vun eisem jäerleche Besoin och als Effektiver erauskréien.

Se si sech där Responsabilitéit op der Uni.lu och bewosst a wäerten och scho fir déi nächst Rentrée Efforte maachen, an och lafen Diskussiounen, fir substanziell vun ongeféier 60 jonken Diploméierten, déi erauskomme pro Joer, awer op ee Chiffer, deen ongeféier enger Verdräifachung wäert relativ nokommen, géifen erauskommen. Do sinn awer och Investitiounen op hirer Säit dann noutwendeg.

Nach een allerlescht Wuert, Här President, wann Der erlaabt, zum Stage, deen dës Regierung jo net erfonnt huet, mä virun allem d'Riedner vun der CSV, wa se hei stinn, sech misste rappeléieren, datt et jo d'CSV war, déi och dee Stage do erfonnt huet, deen dës Regierung ëmgesat huet, esou wéi en ofgemaach war tëschent der viregter Regierung an de Gewerkschaften, dee bei mir net op esou eng grouss Géigeléift gestouss ass, soss hätt ech e wahrscheinlech mëttlerweil net scho mat dësem Gesetz fir d'zweete Kéier adaptéiert. An ech si fest dervun iwwerzeegt, datt mer och weiderhi mussen driwwer nodenken; déi Erliichterungen, déi mer elo hei maachen, fir ze soen, et kann een en Deel Stage, deen een aus enger Initialausbildung gemaach huet, wou déi haiteg Enseignanten, déi scho bei eis schaffen, virun an hirer Initialausbildung a Klasse waren, begleet waren an evaluéiert goufen op deem Stage, dat muss een dach awer urechnen, datt dat vläicht net dat Eenzegt ass, wat muss ugerechent ginn, well mer musse wierklech gesinn, an och dat huet deen een oder anere gesot, datt den Enseignant am Fondamental ausgebilt ass, fir eenzeg an eleng am Fondamental kën-

nen ze schaffen, an datt mer duerfir vläicht net dee Stage brauchen, wéi mer e bei anere Kategorië vu Fonctionnairë queesch uechtert d'Fonction publique brauchen. Mä dat ass eng Saach, déi mer sécherlech intensiv an den nächste Méint an hoffentlech dann och duerno kënnen diskutéieren.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Dir hätt dat wuel kënne spezifesch ëmsetzen!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och. Da kënne mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7206 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7206 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung gëtt elo mat engem Hechtsprong ofgeschloss.

(Hilarité)

32-mol Jo an 28 Abstentiounen. Domat ass de Projet de loi 7206 ugeholl.

Ont voté oui: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Simone Asselborn-Bintz, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini.

Se sont abstenus: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher (par Mme Martine Mergen), Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Octavie Modert), Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner (par M. Marc Baum).

Ass d'Chamber d'accord, fir d'Dispens vum zweete Vott ze froen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

A mir géifen zum nächste Projet iwwergoen: de Projet de loi 7240, d'Schafung vun engem neie Lycée zu Munneref. An de Rapporteur, den Här Lex Delles, dee weess eppes doriwwer ze erzielen.

3. 7240 - Projet de loi portant création d'un lycée à Mondorf-les-Bains et modification

1° de la loi du 22 juillet 2008 portant création d'un lycée à Junglinster;

2° de loi modifiée du 13 juin 2013 portant création d'un lycée à Clervaux;

3° de loi modifiée du 26 février 2016 portant création d'une école internationale publique à Differdange;

4° de la loi du 15 décembre 2017 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2018

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse

M. Lex Delles *(DP), rapporteur*.- Merci villmools, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, komme mer elo zu engem laang erwaartene Projet de loi. A gleeft mer, ech weess, vu wat ech schwätzen! Ech selwer war net am Alter, wéi de Lycée sollt op Munneref kommen, fir kënnen an de Lycée ze goen, mä et ass awer scho säit ganz laanger Zäit, wou driwwer geschwat gëtt.

Eng vun deene gréissten Erausfuerderunge vun eiser Schoul, wann net souguer déi gréissten, ass déi vun där ëmmer méi heterogener Schoulpopulatioun. Ëmmer méi Kanner schwätzen doheem zum Beispill kee Lëtzebuergesch als éischt Sprooch méi um Iessdësch. Wärend dem Schouljoer 2015-2016 louch de Prozentsaz vun de Primärschoulkanner, deenen hir éischt Sprooch doheem net Lëtzebuergesch ass, bei 63,5%, am Verglach zu 54,2% am Schouljoer 2009-2010. Am Enseignement secondaire ginn iwwer 52% vun de Schüler eng aner Sprooch wéi Lëtzebuergesch als geschwate Sprooch doheem un.

Wann d'Schüler sech änneren, dann dierf eis Schoul net déiselwecht bleiwen. Et dierf net sinn, dass mir just fir d'Halschent vun de Kanner eng Schouloffer ubidden, déi et hinnen erméiglecht, ze reusséieren. Bei dësem Projet de loi schwätze mer guer net vum „Nivellement vers le bas" oder vun enger Privatiséierung vun der Éducation nationale. Bei dësem Projet de loi geet et eenzeg an eleng ëm Chancëgläichheet.

D'Regierung schafft zanter Joren drun, déi schoulesch Offer ze erweideren, ze diversifiéieren an ze flexibiliséieren. D'Ambitioun vun der Regierung besteet doran, all Student dozou ze brengen, seng maximal Léiercapacitéiten auszeschëpfen a jiddwerengem eng Chance ze bidden, fir schoulesch erfollegräich ze sinn, onofhängeg vun der sozioekonomescher Situatioun vum betreffende Schüler oder der Sprooch, mat där en doheem schwätzt.

E breet opgestalltene Bildungssystem mat enger differenzéierter Offer ass een Atout och fir de Standuert Lëtzebuerg. D'Philosophie vun de Reformen, déi um Secondairesniveau gemaach ginn, ass getrei dem Motto „ënnerschiddlech Schoule fir ënnerschiddlech Schüler" initiéiert ginn. D'Schoule krute méi eng grouss Autonomie zougesprach, soudass se hiert Educatiounskonzept a Funktioun vun der Besonneschkeet vun hirer Schoulbevëlkerung selwer definéiere kënnen an anerersäits d'Schouloffer op hir Besoinen adaptéiere kënnen.

Här President, no der Aféierung vun enger Formation préparatoire fir den internationale Baccalaureat an de britteschen Diplomer, huet d'Ouverture vun der Internationaler Schoul zu Déifferdeng am Joer 2016 eng nei Etapp bei der Differenzéierung vun der lëtzebuergescher Educatioun markéiert. Am Géigesaz zu aneren europäesche Schoulen zu Lëtzebuerg ass déi International Schoul zu Déifferdeng déi éischt ëffentlech Schoul an der lëtzebuergescher Educatiounslandschaft, déi op Basis vun de Programmer vun den europäesche Schoule gegrënnt ginn ass an déi fir jiddwereen zougänglech ass, an dëst ouni Aschreiwungsfraisen.

Dës nei Schouloffer hat esou e grousse Succès, dass d'EID direkt no engem Joer huet missen extra Klassen zu Esch/Uelzecht organiséieren, fir der wuessender Demande Meeschter ze ginn. Dëst ass och de Grond, firwat dës Schoul mëttlerweil an International Schoul Déifferdeng an Esch/Uelzecht - EIDE - ëmbenannt ginn ass.

(Interruption)

Dëse Projet de loi proposéiert, d'Offer vun ëffentlechen europäesche Schoulen ze vergréisseren an ze dezentraliséieren, andeems dräi nei europäesch ëffentlech Schoule gebaut ginn, dovunner zwou am Osten, zu Munneref an zu Jonglënster, an eng am Norden, zu Clierf. D'Educatiounsoffer, déi an dësen europäesche Schoulen ugebuede gëtt, adresséiert sech net nëmmen un eenheemesch Schüler, déi vun enger sprooclech a kulturell villfälteger Bildung wëlle profitéieren, mä och u jonk Leit, déi just iwwergangsméisseg am Grand-Duché wunnen.

Déi hei genannten nei europäesch Schoule fonctionnéieren no de Grondsätz vun enger unerkanntener europäescher Schoul. Verbonnen duerch eng Konventioun mam europäesche Schoulsystem, bidde se eng Léier un, déi de festgeluechten Educatiounsvirausetzunge vun den europäesche Schoulen entsprécht, dëst am Kader vum nationale Schoulreseau. Duerfir sinn d'Verwaltung, d'Finanzéierung an d'Personal vun den zoustännegen europäesche Schoule ganz ënnert der Leedung vum Educatiounsministère, wärenddeem d'Programmer, d'Grille-horairen an d'Zertifizéierung vun de Richtlinnen den europäesche Schoulen ënnerleien.

Den Enseignement an dësen europäesche Schoulen ass multilingual a multikulturell. Besonnesch Opmierksamkeet gëtt op d'Promotioun vun der europäescher Iddi geluecht, notamment wat d'Educatioun vu géigesäitegem Respekt tëschent Kulturen an Offenheet zur Aussewelt ugeet.

Här President, ofhängeg vun de Besoinen an den disponibelen Infrastrukturen, bidden déi europäesch Schoule folgend Cyclen un: e Cycle vun zwee Joer préscolaire, déi sougenannten „early education", d'Maternelle; ee Cycle vu fënnef Joer Enseignement primaire; ee Cycle vu siwe Joer Enseignement secondaire. D'Ausbildung gëtt duerch een europäeschen Diplom zertifizéiert, deen an all EU-Memberstat an a villen anere Länner unerkannt gëtt an de Schüler esou d'Méiglechkeet gëtt, sech schoulesch weiderzebilden an deementspriechend d'Chance ze hunn, op eng Héichschoul oder eng Uni studéieren ze goen.

Et gëtt erwaart, dass d'Europaschoul zu Clierf an de kommende Joren engersäits ongefëier 300 Schüler an diversen europäesche Secondairesklassen an anerersäits nach eng Kéier ongefëier 300 Schüler an der Spillschoul an an der Primärschoul ophuele wäert. Déi europäesch Schoul, déi zu Jonglënster geschaaft gëtt, bitt Plaz fir ronn 500 Schüler am Secondaire souwéi 150 Schüler an der Primärschoul an an der Spillschoul. Déi International Schoul zu Munneref kann am Ganzen insgesamt ronn 1.500 Schüler ophuelen.

Déi akkreditéiert europäesch Schoule bidden op d'mannst zwou Sproochesektiounen un. Et muss een de Choix tëschent der englescher, der franséischer oder der däitscher Sprooch treffen. D'Schüler wielen also d'Sproochesektioun no der Offer, déi an deene verschiddene Schoulen ugebuede gëtt. De Lënster Lycée bitt eng engleschsproocheg Sektioun an eng däitschsproocheg Sektioun un. De Lycée Edward Steichen bitt eng franséisch- an eng däitschsproocheg Sektioun un. De Munnerefer Lycée bitt déi dräi Sproochesektiounen un, Franséisch, Däitsch an Englesch.

Wichteg ze betounen ass, dass d'Regierung sech och der grousser Bedeitung vun der Lëtzebuerger Sprooch als Kommunikatiouns- an Integratiounssprooch an eisem multilingualen a multikulturelle Land bewosst ass. Mat dësem Projet de loi gëtt an deem Sënn och eng Obligatioun fir d'europäesch Schoulen agefouert, dass an all Cyclen obligatoresch Coursen op Lëtzebuergesch mussen ugebuede ginn. D'Aféiere vu Schoulen nom europäesche Modell an d'Fërdere vun der Lëtzebuerger Sprooch schléisse sech deemno op kee Fall aus.

Här President, dëse Projet de loi bitt och d'legal Basis fir d'Schafe vun engem neie Lycée an der schéiner Gemeng Munneref. Enfin!

Plusieurs voix.- Aah! Très bien!

M. Lex Delles *(DP), rapporteur*.- Well elo kënnt näämlech d'Fro: Wouhinner kënnt dës Schoul dann zu Munneref genee?

Et ass esou, dass de Site „Um Gremelter" feste Bestanddeel schonn ass, fir dës Schoul och duerno kënnen ze accueilléieren, an d'Terraine souwéi d'Infrastruktursaarbechten do scho virgesi sinn, fir weiderzefueren. An der Tëschenzäit ass et awer esou, dass eng provisoresch Struktur uewe bei der „Villa Ungeheuer" schonn erausgesicht ginn ass, wou…

(Interruption)

Déi heescht esou.

...wou d'Infrastruktursaarbechten an d'Konventiounen tëschent dem Ministère, der Gemeng an dem Domaine thermal och schonn ofgeschloss sinn, dem Bau vun enger provisorescher Struktur also net nëmmen näischt méi am Wee steet, mä schonn ugefaangen huet an d'Halschent vun där Containerstruktur och scho fäerdeg ass an de Rescht an den Detail duerno iwwer Konventioune geregelt ass.

D'Implantatioun an d'Konstruktioun vun dem neie Lycée baséieren op dem Rapport vum Plan directeur sectoriel «Lycées». Et geet natierlech haaptsächlech drëms, dem Oste vum Land eng ugepassten Offer u schouleschen Infrastrukturen ze bidden. Dernieft dezentraliséiert een awer och d'Schouloffer. Et reduzéiert een d'Distanzen an domat d'Trajete fir d'Schüler an et verstäerkt een den Entwécklungs- an Attraktiounszentrum an der Regioun.

Här President, fir den Detail vun dësem Rapport souwéi d'Avise verweisen ech gären op mäi schréftleche Rapport an ech soen lech villmools Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och dem Här Rapporteur. An éischt ageschriwwe Riednerin ass d'Madamm Hetto-Gaasch.

Discussion générale

Mme Françoise Hetto-Gaasch *(CSV)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll fir unzefänken dem Här Lex Delles villmools Merci soe fir e wierklech explizitte schréftlechen an och mëndleche Rapport. Mir stëmmen also haut engersäits d'Schafe vun engem neie Lycée zu Mondorf a gläichzäiteg awer och d'Integratioun vun dräi agreéierten Europaschoulen an deem neie Lycée zu Mondorf, awer och an de besteeënde Lycéeë vu Lënster a vu Clierf.

De Rapport vum Plan directeur sectoriel «Lycées», deen hat effektiv deemools erginn, dass de Südoste vum Land, wat d'Lycéeën ubelaangt, zimlech eidel ass. An de Lycée vu Mondorf, dee soll dann dat Lach do combléieren. Agreabelen Nieweneffekt ass natierlech och d'Entlaaschtung vun eise Stroossen. An d'Zukunft mussen d'Schüler dann aus där doter Regioun net méi onbedéngt bis, ech soen emol, op Diddeleng, Esch, Maacher oder an d'Stad bruecht ginn, mä d'Schüler kréien endlech e Lycée, deen no bei hirem Wunnuert ass.

E Lycée am Südoste vum Land ass dann och e weidere Schrëtt vun der Dezentraliséierung hin zu enger flächendeckender Offer vun der ëffentlecher Schoul. An der Internationaler Schoul zu Mondorf fanne ronn 1.500 Schüler Plaz an e weideren Atout vun där Schoul, vun deem Lycée ass, dass do och en Internat wäert si fir ronn 100 Schüler. Flott och natierlech, dass déi Schüler herno kënne vun deem neie Velodrom profitéieren.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et wier awer och elo gutt ze héieren, wou bei deem Lycée Munneref de Schwéierpunkt soll ugesat ginn an ob sech do och mat deenen anere Lycéeën aus der Ëmgéigend ofgeschwat ginn ass, fir wierklech eng kohärent an eng global Offer kënnen ze schafen, soudass déi eenzel Lycéeë sech am Fong geholl mat hire jeeweilegen Offere kënnen ergänzen an domadder och dem Besoin vun der Populatioun an dem Raum Südoste Rechnung gedroe gëtt.

Dir sot ëmmer, Här Minister, „ënnerschiddlech Schoule fir ënnerschiddlech Schüler". Abee, déi ënnerschiddlech Schoule brëngen natierlech och ënnerschiddlech Fonctionnementssystemer mat sech. An do stelle sech fir eis awer dach eng ganz Partie Froen.

Mir froen eis zum Beispill, ob et gesond ass, innerhalb vum selwechte Gebai Leit ënner ganz ënnerschiddleche Statute schaffen ze hunn. Déi eng si Fonctionnaires publics, déi aner sinn Employés publics, nees anerer si Fonctionnaires stagiaires an da gëtt et och nach Salariés vum Stat. D'Fro ass do: Ënner wéi engem Statut ginn dann elo déi sougenannten Employés enseignants, wéi se am Gesetz genannt ginn, agestallt?

Zweetens: Obwuel mer hei an enger ëffentlecher Schoul sinn, sinn déi sproochlech Ufuerderungen un d'Personal net ëmmer déiselwecht. Déi eng mussen déi dräi administrativ Sprooche vu Lëtzebuerg beherrschen, déi aner, wéi déi Employés enseignants respektiv „native speakers", awer och d'Assistant-sociallen oder och d'Psychologen, déi brauche just eng vun den dräi administrative Sproochen ze kënnen, an dat just am Niveau B2. Do froe mer eis: Wéi wëllt Der an deem Fall garantéieren, dass d'Kommunikatioun optimal tëschent all deene Leit kann oflafen, déi awer mat deene Kanner do schaffen?

Drëttens: D'„native speakers", déi engagéiert ginn, déi dierfe Schoul halen an den europäesche Klassen, mä net am Lëtzebuerger System. An do froe mer eis, ob eise Generalist aus dem Fondamental mat deem Ganzen do a Fro gestallt gëtt.

Véiertens: Gëtt et Passerellë vum europäesche System an de lëtzebuergeschen oder net?

Fënneftens stelle mer fest, dass am Primaire d'Klassen net, wéi bei eis am Lëtzebuerger System, den Directions de région ënnerstinn, mä engem Schouldirekter. An e Schouldirekter fir de Primaire ass jo zanter Laangem eng Fuerderung vun der CSV.

Sechstens: Riskéiere mer net hei och e Broch ze kreéiere mat eisem System, wa mer wierklech schonn ufänken, am Primaire esou eng europäesch Offer unzebidden?

Dir Dammen an Dir Hären, d'Sprooch ass a bleift aktuell den Haaptproblem an eisem Bildungssystem. Op Hibléck vun der kultureller a sproochlecher Heterogenitéit vun eiser Bevëlkerung ass et fir eis wichteg, dass déi Lëtzebuerger Sprooch vu klengem un als Integratiouns- an och Kommunikatiounssprooch gefërdert gëtt. Dëst kënnt och der sozialer Kohäsioun zegutt.

Mir begréissen dohier, dass obligatoresch Lëtzebuergeschcoursë stattfannen an dass à terme den Niveau B1 a B2 vum europäesche Sprooche referenzkader fir d'Lëtzebuergescht viséiert ass. Am Primaire gi Basiskompetenze vermëttelt an dat Ganzt soll da verdéift ginn am Secondaire. Eng Villfalt vun ënnerschiddleche Schoule kann allerdéngs net déi eenzeg Äntwert op d'Sprooche problematik sinn. De Sproochenunterrecht u sech muss einfach reforméiert ginn.

Här President, ech kommen zu menger Konklusioun. Och wa mir eng ganz Partie Kritikpunkten hei opgeluecht hunn an och nach e puer Froe gestallt hunn, wou ech hoffen, dass de Minister eis kann eng Äntwert dorobber ginn, esou ënnerstëtzt d'CSV awer de Projet vum Lycée zu Mondorf, deen iwwregens nach